

*Dr. Palágyi Tivadar**

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) Az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle októberi számában közöltünk egy cikket *A 2010. évi szabadalmi reformtervezet az Amerikai Egyesült Államokban* címmel. Ebben rámutattunk, hogy a törvénytervezet széles körű politikai támogatást élvez, és sikerét valószínűsítik azok a reakciók is, amelyeket a politikusok és a szabadalmakat használók körében lehet tapasztalni. Az újabb tudomásunkra jutott hírek alapján azonban ezt a véleményt módosítanunk kell.

Zoë Lofgren szenátor, a Képviselőház Igazságügyi Bizottságának tagja 2010 májusában rábírta Damon C. Matteót, az Állami Szabadalmi Tanácsadó Bizottság (Patent Public Advisory Committee) elnökét, hogy támogasson egy különálló, a szabadalmi díjakra vonatkozó törvényt, „minthogy nem tudják elérni az összesített szabadalmi törvény elfogadtatását”. A demokrata John Conyers bizottságvezető ugyanezt kérte David Kappostól, az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatalának (USPTO) elnökétől. Kappos azt válaszolta, hogy a szabadalmi reformtervezetet egyben kell tartani, elkerülve annak a díjmegállapításra és egyéb elemekre való felosztását. Csupán átfogó szabadalmi reform – ideértve a hivatal számára a díjmegállapítási jogosultság megadását – eredményezné, hogy az amerikai szabadalmi rendszer visszatérhessen „a szabadalmi rendszerek arany szabályához”.

Lofgren ezután azt kérdezte Kappostól, hogy ha a teljes reformtervezet meghiúsulna, nem kívánná-e legalább a díjmegállapításra vonatkozó engedélyt megkapni. Kappos azt válaszolta, hogy véleménye szerint a szabadalmi reformra vonatkozó törvénytervezetet a törvényhozás el fogja fogadni.

Lofgren ezután megdöbben csalódását fejezte ki, amiért Kappos „inkább nem akar pénzt kapni” (bár Kappos ezt nem mondta), majd hozzátette, hogy a szabadalomtulajdonosok és szabadalmi szakemberek teljesen eltérő álláspontot képviseltek, mielőtt ő szót kért volna az ügyben.

Két héttel később John Conyers és Lamar Smith képviselő egy különálló törvénytervezetet nyújtott be a Képviselőházban a szabadalmi illetékek reformjáról, amit támogatott Lofgren is. Ennek a 2010. évi, az USPTO finanszírozását stabilizáló törvénynek a célja, hogy az USPTO számára díjmegállapító jogosultságot adjon, vagyis feljogosítsa arra, hogy díjait ideiglenesen 15%-kal növelje.

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

Conyers 2010. május 18-án arról beszélt a Képviselőházban, hogy az új törvényre sürgősen szükség van ahhoz, hogy az USPTO meg tudjon birkózni a válsággal, amit az okoz, hogy a vizsgálatlan szabadalmi bejelentések száma meghaladta a 750 000-et, és ezek feldolgozásához körülbelül 35 hónapra van szükség. „A növekvő hátrány és a megadott szabadalmak gyenge minősége nemcsak az USPTO-nak árt, hanem az amerikai innovációnak is, és hátráltatja gazdasági talpraállásunkat.”

Ezután Conyers kifejtette, hogy a javasolt törvénytervezet nem kívánja befolyásolni a Szenátus előtt levő szabadalmi törvénytervezetre vonatkozó tárgyalásokat. „Míg a Kongresszusnak alapvető szabadalmi reformot kell jóváhagynia, addig ez a törvénytervezet egy kedvező első lépést eredményezne szabadalmi rendszerünk korszerűsítéséhez.”

Kappos tartózkodott attól, hogy akár közvetett módon jóváhagyja Conyers különálló törvényjavaslatát. Megtartotta semlegességét az olyan politikusok részéről megnyilvánuló erős nyomás ellenére, akik már évek óta dolgoznak a szabadalmi reform megvalósításán.

Itt említjük meg, hogy a 2010. évi, a szabadalmi reformra vonatkozó törvénytervezetbe a Szenátuson belüli véleménykülönbségek miatt a Szenátus Jogi Bizottsága hat olyan változtatást vezetett be, amelyek lényegileg a kisvállalatok érdekeit szolgálják.

Még nem tűztek ki időt a törvénytervezetnek a teljes Szenátus előtti megvitatására. Ilyen időpontot a Conyers által előterjesztett törvénytervezet sem kapott. A politikusok minden oldalról erős lobbizásnak vannak kitéve. Sokan vitatják a bejelentési rendszerre való áttérés előnyeit, többek között a Kisvállalatok Egyesülete a Szabadalmi Törvényhozásért (Small Business Coalition on Patent Legislation). Az egyesület nemcsak a bejelentési rendszerre való áttérést kritizálja, hanem azt is, hogy az engedélyezett szabadalmak érvényességét meg lehet támadni. Azt állítja, hogy ezek a változások a nagyvállalatok érdekeit szolgálnák, de számukra nagyon károsak lennének. Hasonló érveket hangoztat az Innovációs Szövetség (Innovation Alliance) is, amely a kisebb innovációs társaságok és az egyetemek érdekeit képviseli.

A fentiek ismeretében lehetetlen megmondani, hogy mikorra várható a szabadalmi reformra vonatkozó törvénytervezet elfogadása.

B) Az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatalának (USPTO) elnöke, David Kappos beszédet tartott az Amerikai Szellemtulajdon-jogi Szövetség (AIPLA) éves közgyűlésén Washingtonban, és itt számos érdekes tényt és adatot közölt az USPTO működésével kapcsolatban.

Az USPTO által 2010-ben engedélyezett szabadalmak aránya 46%-ra emelkedett az előző évi 41%-hoz viszonyítva, és ennek okaként arra hivatkozott, hogy az USPTO együttműködik a bejelentők közösségével a bejelentések megfelelő tárgyának keresésében. Megállapítva, hogy nem tűzött ki célt az engedélyezési aránnyal kapcsolatban, hozzáfűzte: „Én személyesen nem lennék boldogtalan azt látni, hogy az arány növekszik, ha a minőség magas marad.”

Közölte azonban, hogy célul tűzte ki a vizsgálatlan szabadalmi bejelentések számának 325 000-re való csökkentését. A „13 hónaposnak” nevezett 2010-es évben nőtt a termelékenység, és a 750 000-es hátralékot sikerült körülbelül 710 000-re csökkenteni. Az AIPLA adminisztratív igazgatójának, Todd Dickinsonnak a kérdésére azt válaszolta, hogy ezt a célt ésszerű időn belül el lehetne érni, feltéve, hogy megfelelő anyagi források állnak rendelkezésére .

Az USPTO célja, hogy az első végzés kiadásának időpontját 10 hónapra, és a végső határozat kiadásának időpontját 20 hónapra csökkentsék a 2014–2015-ös pénzügyi évig. Ennek elősegítése érdekében legalább 1000 új elővizsgáló felvételét tervezi. Azt is tervbe vette, hogy az Egyesült Államok területén néhány további hivatalt is fel fog állítani, amelyek kihasználhatják a helyi kezdeményezésből származó előnyöket.

Arra a kérdésre, hogy milyen változást szeretne látni az amerikai szabadalmi rendszerben, Kappos azt válaszolta, hogy nagyon erősen hisz az első feltaláló általi bejelentés (first inventor-to-file) rendszerének bevezetésében.

Visszatekintve hivatali idejének első 15 hónapjára azt mondta, legbüszkébb a szakszervezetekkel kialakított valódi partneri viszonyra, amely lehetővé tette új elszámolási rendszer bevezetését.

C) Az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala (USPTO) javaslatot tett közzé a humanitárius szükségletekre vonatkozó szabadalmak gyorsított újbóli vizsgálatáról (*fast-track reexamination*). Az ilyen minőségű találmányok példáuliként említjük a betegségekkel, diagnosztikai orvosi eszközökkel, nagyobb hozamú és jobb táplálkozási értékű terményekkel, az egészségüggyel vagy a tiszta vízzel kapcsolatos találmányokat. A javaslatához 2010. november végéig lehetett megjegyzéseket közölni az USPTO-val.

A javaslat indokolásával kapcsolatban a hivatal szóvivője megjegyezte, hogy az újbóli vizsgálatnak alávetett szabadalmak gyakran kereskedelmileg igen jelentősek, ezért gyorsított újbóli vizsgálatuk lehetővé tenné, hogy a szabadalomtulajdonosok könnyebben és kisebb költséggel erősíthessék meg szabadalmuk érvényességét.

D) Az *Ex Parte Eggert*-ügyben a Szövetségi Fellebezési Bíróság (Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) megállapította, hogy a *Festo*-ügyben hozott döntés nem alkalmazható újból engedélyezett (*re-issue*) szabadalmak esetén. A *Festo*-döntés lényegileg azt mondja ki, hogy az elővizsgálati eljárásban végzett korlátozások befolyást gyakorolnak a szabadalom oltalmi körére (Prosecution History Estoppel, PHE), vagyis a PHE a szabadalom életében később sem hagyható figyelmen kívül.

Az amerikai szabadalmi törvénynek a szabadalmak újbóli engedélyezésére vonatkozó 251. szakasza lehetővé teszi a szabadalmasok számára, hogy helyesbítsék a szabadalmaikban előforduló hibákat. Egy szabadalom igénypontjainak oltalmi körét bővíteni is lehet, ha az újbóli engedélyezésre vonatkozó kérelmet a szabadalom engedélyezésének napjától számított két éven belül nyújtják be.

Az ekvivalenciatan kimondja, hogy egy szabadalom olyan igénypontja, amelyet szó szerint nem bitorolnak, mégis bitorolnak tekinthető, ha az igényelt találmány és a bitorlással vádolt termék közötti különbségek „nem lényegesek”. Ez mechanikai találmányok esetén például annak a meghatározásával állapítható meg, hogy a bitorlással vádolt termék lényegileg ugyanazt a funkciót tölti-e be lényegileg ugyanolyan úton és lényegileg ugyanazzal az eredménnyel, mint az igényelt találmány. Az ekvivalenciatan alkalmazását azonban gátolja a PHE.

A Legfelsőbb Bíróság a PHE-elvet és annak hatását az ekvivalenciatanra a *Festo*-ügyben az alábbi módon magyarázta.

„A PHE szerint egy szabadalom igénypontjait a szabadalmi hivatal előtti elővizsgálati eljárás fényében kell értelmezni. A PHE azt eredményezi, hogy az igénypontokat a korábban törölt vagy elutasított szövegrészek figyelembevételével értelmezik. Az ekvivalenciatan lehetővé teszi, hogy a szabadalmas azokat a lényegtelen módosításokat is védje, amelyeket nem vett figyelembe az eredeti szabadalom igénypontjainak a megszüvegezésekor, de amelyek hétköznapi változtatások keretében figyelembe vehetők. Ha azonban a szabadalmas eredetileg igényelte azt a tárgyat, amelyről feltételezik, hogy bitorlást jelent, de azután az igénypont oltalmi körét egy elutasításra adott válaszként szűkítette, nem érvelhet azzal, hogy a lemondott terület olyan előre nem látható tárgyat is felölel, amelyet a megadott szabadalom szó szerinti igénypontjaival ekvivalensnek kell tekinteni.”

A *Festo*-bíróóság feltételezte, hogy a szabadalmas a szabadalmazhatóság érdekében eszközölt szűkítő módosítással lemond az elővizsgálati eljárásban végzett eredeti és a reissue-ügyben módosított igénypontkorlátozás közötti teljes területről. Ezt a feltételezést csak az alábbi három eset valamelyikével lehet érvényteleníteni, bizonyítva, hogy

- az ekvivalens nem volt előre látható a módosítás időpontjában;
- a módosítás oka csak érintőlegesen vonatkozik a kérdéses ekvivalensre; vagy
- valamilyen egyéb ok forgott fenn, amelynek alapján a szabadalmaztótól nem volt ésszerűen elvárható, hogy leírja a kérdéses lényegtelen helyettesítőt.

Bár ezt a három esetet a bíróságok világosan leírták, a gyakorlatban nehéz az alkalmazásuk. A *Festo*-döntés óta csupán néhány olyan döntés született, amelyben a három eset valamelyikét alkalmazták az ekvivalensekről való lemondás elkerülésére.

Az *Eggert*-ügyben az elővizsgáló egy újból engedélyezett (*reissue*) szabadalmi bejelentés újonnan hozzáadott igénypontjait utasította el, mert azok nem foglalták magukban az alapbejelentés elővizsgálati eljárásában végzett összes korlátozást. Az eredeti szabadalom elővizsgálati eljárásában a szabadalmas kétszer módosította az igénypontokat az elővizsgáló által megnevezett anterioritások miatt. Az igénypontok második módosításakor a bejelentő az igénypontok oltalmi körét a két kinyilvánított kiviteli alak egyikére korlátozta. A szabadalom engedélyezése után a szabadalmas egy reissue-bejelentést nyújtott be az előírt időn, tehát két éven belül, és új igénypontokat iktatott be, amelyek oltalmi köre elég tág volt ahhoz, hogy fedje mindkét kinyilvánított kiviteli alakot, és hogy a találmányt elhatárolja a

megnevezett anterioritásoktól. Bár a reissue-bejelentés igénypontjai nem foglalták magukban azokat a korlátozásokat, amelyeket a bejelentő az eredeti bejelentés elővizsgálati eljárása alatt a második módosítással iktatott be, a reissue-igénypontok oltalmi köre szűkebb volt, mint a második módosítás előtti igénypontoké.

A reissue-bejelentésben az elővizsgáló azon az alapon utasította el az új igénypontokat, hogy azok jogtalanul igénylik azt a tágabb oltalmi kört, amelyről az eredeti szabadalom elővizsgálata során a bejelentő lemondott. Az elővizsgáló különösen azzal érvelt, hogy az eredeti oltalmi kör módosításakor a szabadalmas szükségszerűen lemondott minden további tárgyról. Minthogy a reissue-igénypontok nem tartalmazták az eredeti szabadalom elővizsgálati eljárásában elfogadott valamennyi korlátozást, az elővizsgáló azt állította, hogy a reissue-igénypontok sértették azt a szabályt, amelyet a bíróság hozott létre, és amely tiltja, hogy a reissue-szabadalom oltalmi köre olyan tárgyra is kiterjedjen, amelyről az eredeti szabadalom elnyerése érdekében a bejelentő lemondott.

Kezdetben a CAFC háromtagú tanácsa megváltoztatta az elővizsgáló általi elutasítást. Ezt követően az elővizsgáló újbóli meghallgatást kért, és ennek alapján a fellebbezést egy kibővített, tizenegy tagú (*per curiam*) tanács tárgyalta, amely azonban fenntartotta az eredeti háromtagú tanács döntését.

A tanács egyes tagjai azzal érveltek, hogy a *Festo*-döntés szerint a PHE-elv a reissue-szabadalmakra is vonatkozik. Ezt az állítást azonban a tanács többsége elutasította, megállapítva, hogy az újbóli engedélyezésre vonatkozó 251. szakasz lehetővé teszi az igénypontok oltalmi körének bővítését a szabadalom engedélyezésétől számított két éven belül, ezért a *Festo*-döntés nem alkalmazható újból engedélyezett szabadalmak esetén.

Az *Eggert*-döntés a szabadalmi joggyakorlat egy olyan területét tisztázta, amely hosszú éveken keresztül bizonytalan volt mind a szabadalmi hivatal, mind a szabadalmi ügyvivők számára. A döntésből levonható tanulság, hogy érdemes számításba venni a reissue-bejelentéseket, különösen amikor nincs szó szerinti bitorlás, illetve a bitorlás kérdéses az ekvivalencián alapján.

E) 2010 márciusában a New York-i Déli Kerületi Bíróság (District Court for the Southern District of New York) olyan döntést hozott, hogy egy elkülönített DNS a szabadalmi törvény 101. szakasza alapján nem minősül szabadalmazható tárgynak. Ez a döntés a biotechnológiai és gyógyszergyártó cégek számára meglepő és elkedvetlenítő volt, és a szabadalmi szakemberek úgy gondolják, hogy azt a CAFC a nála benyújtott fellebbezés alapján felül fogja bírálni. Úgy tűnik azonban, hogy ez a vélemény helytelen vagy legalábbis megingatható annak fényében, hogy az igazságügyi minisztérium 2010. október 29-én egy „bíróságbarát levelet” (*amicus curiae brief*) nyújtott be a CAFC-nél, amelyben azt a nézetét fejt ki, hogy az elkülönített, de egyébként módosítatlan génállományú DNS nem ember által készített találmány, és ezért nem képezheti szabadalmazható találmány tárgyát.

Az igazságügyi minisztériumnak ez a következtetése és véleménye az amerikai kormány hosszú idő óta meglevő gyakorlatának a megfordulását jelenti, és jelentős befolyást gyakorol

rol a biotechnológiával kapcsolatos iparágakra. Ugyanis ha a CAFC elfogadja ezt az új állásfoglalást, nem lesz lehetőség olyan szabadalmak elnyerésére és/vagy fenntartására, amelyek elkülönített géneket igényelnek. Ezért az is várható, hogy számos biotechnológiai és gyógyszergyártó vállalat szintén be fog nyújtani bíróságbarát leveleket abból a célból, hogy rábeszélje a CAFC-t a jelenlegi helyzet fenntartására, amely szerint az elkülönített gének szabadalmazhatók.

F) Az amerikai szabadalmi törvény 102(b) szakasza tiltja a bejelentőnek, hogy találmánya tárgyát a bejelentés napját megelőző egy évnél korábban gyakorlatba vegye vagy kereskedelmi forgalomba hozza.

A *Cygnus Telecommunications Technology, LLC* (Cygnus) v. *Telesys Communications, LLC*-ügyben a kerületi bíróság a Cygnus két szabadalmát a szabadalmi törvény 102(b) szakasza alapján érvénytelennek nyilvánította, és ezt a döntést a CAFC is megerősítette. A Cygnus szabadalmait (5 883 942 és 6 035 027 számú USA-beli szabadalom), amelyek számítógépes visszahívó rendszerre vonatkoztak, a bíróság a kritikus időszak (vagyis a szabadalom benyújtási időpontját megelőző egy év) előtt kereskedelmi forgalomba hozottak tekintette, mert a Cygnus két tengerentúli félnek számlát postázott a nekik küldött telefonhívásokért abban az időben, amikor tárgyalásokat folytatott egy távbeszélő-társasággal a találmány kereskedelmi eladásáról.

A Cygnus azzal védekezett, hogy a tárgyalások kísérleti jellegűek voltak, de ezt a bíróság nem fogadta el, mert a találmányt gyakorlatba vették tekintette a kritikus időszak előtt, amit a Cygnus saját nyilatkozata is alátámasztott.

G) A Hatodik Körzet Fellebbezési Bírósága (Court of Appeals for the Sixth Circuit) a *Fuji Kogyo Co., Ltd.* (Fuji) v. *Pacific Bay International, Inc.* (Pacific)-ügyben megerősítette az alsófokú körzeti bíróságnak azt a döntését, hogy egy védjegyzett és mintaszabadalommal védett termék alakja funkcionális volt, és ezért azt nem lehetett oltalmazni.

A Fuji családi vállalkozás horgászszinór-vezetőket gyárt. Ezekre a termékekre négy hasznossági szabadalmat és hét mintaszabadalmat kapott, továbbá három védjegyet lajstromoztak számára. A Fuji kizárólag az Anglers Resource-on keresztül forgalmazza termékeit az Egyesült Államokban. Az alperes Pacific versenytársa az Anglers Resource-nak, és importálja és továbbértékesíti a bitoroltnak vélt horgászszinórközeteket. A Fuji három lajstromozott és egy lajstromozatlan védjegyének bitorlása miatt keresetet indított a Pacific ellen.

A körzeti bíróság elutasította a Fuji keresetét és törölte védjegy-lajstromozásait, megállapítva, hogy „a védjegyzett termék alakok funkcionálisak, és ezért nem oltalmazhatók”. Döntését a körzeti bíróság főleg a Fuji azon állításaira alapozta, amelyeket lejárt szabadalmaiban tett, de figyelembe vett szakértői bizonyítást is.

A Fuji megfellebbezte a körzeti bíróság döntését. A Hatodik Körzet Fellebbezési Bírósága arra a következtetésre jutott, hogy az alsófokú bíróság döntése helyes volt, mert „az azt megelőző vizsgálatot kellően megvilágította a szabadalmak nyelvezete, az ekvivalensek tana és a szakértői bizonyítás”. A bíróság kifejtette, hogy „a termék alakja akkor funkcionális, ha

lényeges az árucikk felhasználásához vagy céljához, vagy befolyásolja az árucikk költségét vagy minőségét?

A Fuji azzal érvelt, hogy a lajstromozások alapján feltételezhető volt, hogy védjegyei nem funkcionálisak, és azt állította, hogy a körzeti bíróság helytelenül háritotta rá a bizonyítás terhét. A másodfokú bíróság elutasította ezt az érvelést, megállapítva, hogy a Fuji nem tudta cáfolni az alakok funkcionalitását.

A Fuji azzal is érvelt, hogy a körzeti bíróság tévedett, amikor a funkcionalitást a hasznossági szabadalmakra alapozva vette figyelembe anélkül, hogy először azt vizsgálta volna: a termék alakját igényelték-e bármelyik szabadalomban. A fellebbezési bíróság ezt az érvet is elutasította, megjegyezve, hogy a körzeti bíróságnak nem kell elemeznie azt, amit a hasznossági szabadalmakban igényeltek; csupán azt kellett meghatároznia, hogy a termék alakja funkcionálisként volt-e kinyilvánítva.

Argentína

A) Argentínában 2010. július 15-én a megosztott bejelentésekre vonatkozó új szabályozás lépett hatályba, amely jelentős mértékben korlátozza az ilyen bejelentések benyújtására vonatkozó lehetőségeket. Az új szabályozást röviden az alábbiakban foglaljuk össze.

A bejelentők az első elővizsgálati végzés kézhezvételéig oszthatják meg bejelentésüket.

Az érdemi vizsgálat megkezdése után, ha az elővizsgáló megállapítja, hogy a bejelentés nem egységes, vagy tárgya bonyolult, felszólítja a bejelentőt, hogy 30 napon belül ossza meg bejelentését.

A megosztott bejelentés benyújtásakor az alapbejelentés még nem lehet megadva.

Ha egy (c) megosztott bejelentést egy (b) bejelentés alapján nyújtanak be, amely viszont egy másik (a) bejelentés megosztott bejelentése, az (a) bejelentés még nem lehet megadva.

B) A *Merial Ltd* (Merial) v. *Labyes S.A.* (Labyes)-ügyben a Fellebbezési Bíróság 2009. november 12-én hozott döntésével megváltoztatta az elsőfokú bíróság döntését, és megállapította, hogy a Labyes bitorolta a Merial 255 628 számú ('628-as) szabadalmát, amely a Fipronil nevű rovarirtószert védte.

A '628-as szabadalmat eredetileg Argentínában a *Rhône-Poulenc Agrochimie Limited* (amely később *Bayer Cropscience S.A.*-vá alakult) nyújtotta be, majd kizárólagos használati engedélyt adott a Merialnak.

A '628-as szabadalom igénypontja, amelyre a Merial a bitorlási keresetét alapozta, a Fipronilra, annak előállítási eljárására, azt tartalmazó készítményre és rovarok, artropodák, nematodák, földigiliszták és protozoák elleni alkalmazására vonatkozott, kivéve emberek és állatok kezelését. A bíróságnak azt kellett megállapítania, hogy a bitorlónak vélt termék ki volt-e zárva az igénypont oltalmi köréből, vagyis hogy nem minősült-e állatgyógyászati terméknek. A felperes szerint a bitorlónak vélt termék nem volt állatgyógyászati termék, mert azt állatok bőrének élősködőktől, így bolhától és kullancstól való megtisztítására használták.

Az elsőfokú bíróság egyetértett a Labyes véleményével, amely szerint az általa használt anyag állatgyógyászati termék volt, és így ki volt zárva a szabadalom oltalmi köréből, vagyis használatával a Labyes nem követhetett el bitorlást.

E döntés ellen a Merial keresett jogorvoslatot. A Fellebbezési Bíróság meglepő módon megváltoztatta az alsófokú bíróság döntését, megállapítva, hogy a Labyes bitorolta a '628-as szabadalmat, és ezért a bitorló termékek kereskedelmi értékének 30%-át kitevő kártérítésre kötelezte.

C) A L'Oréal különböző illatú tartályokra és edényekre kért védjegyoltalmat, ami ellen felszólalt egy harmadik fél arra hivatkozva, hogy illatok nem oltalmazhatók védjeggyel. Ezért a bejelentés hosszú ideig függőben volt. Végül az ügy bíróság elé került, amely a L'Oréal javára döntött, megállapítva, hogy az argentin védjegy törvény nem ragaszkodik ahhoz, hogy nem hagyományos védjegyek, így illatok és hangok vizuálisan érzékelhetők vagy grafikusán ábrázolhatók legyenek.

Ausztrália

A) Az Ausztrál Szabadalmi Hivatal arra törekszik, hogy javítsa az általa engedélyezett szabadalmak minőségét, és korlátozza a megosztott bejelentések használatát. E célok elérése érdekében tett első lépésnek tekinthető, hogy 2010. augusztus 1-jén módosították a szabadalmazási eljárás kézikönyvét.

A módosított kézikönyv szerint amikor egy szabadalmi bejelentés egy probléma megoldására vonatkozik, az elővizsgálók a következő kérdést vizsgálhatják: „szakember magától értetődően közvetlenül eljutna-e ahhoz, hogy az igényelt találmányt azzal a várakozással próbálja ki, hogy megoldást tud találni a problémára?” Az ehhez a változáshoz kapcsolódó iránymutatás kifejti, hogy „ez a próba nem alkalmazható, amikor a találmány a probléma azonosításában rejlik”.

Az a döntés, hogy nem a szabadalmi törvényt, hanem csak a szabadalmazási eljárás kézikönyvét módosítják, csalódást keltett az ausztrál szabadalmi szakemberek körében.

B) A *Surfside Estates Pty Ltd* (Surfside) kérelmet nyújtott be a *STUDIO 54 NIGHTCLUB* védjegy lajstromozása iránt. Az *MGM Grand Hotel LLC* (MGMGH) felszólalt azon az alapon, hogy egy Las Vegas-i szállodájában van egy *STUDIO 54* elnevezésű éjszakai mulató.

Az Ausztrál Védjegy hivatal megállapította, hogy az eredeti *STUDIO 54*, a híres New York-i nightclub ismertebb volt az ausztrálok számára, mint az azonos nevű Las Vegas-i éjszakai mulató. Ezért elutasította az MGMGH felszólalását.

Ausztria

Az Osztrák Legfelsőbb Bíróság egy olyan európai szabadalomra engedélyezett kiegészítő oltalmi tanúsítvánnyal foglalkozott, amely a vérnyomáscsökkentő gyógyszerek hatékonyságát javító Nebivolol használatát védte.

Párhuzamos ügyekként az Egyesült Királyságban és Németországban is folytak ilyen perek, és a két országban már megszületett az elsőfokú ítélet, amikor Ausztriában az ügy még függőben volt az elsőfokú bíróság előtt. A felek véleménye eltért azzal kapcsolatban, hogy a külföldi döntések az európai szabadalom érvényességéről milyen mértékben befolyásolják az ideiglenes intézkedésre irányuló osztrák eljárást.

A legfelsőbb bíróság helyesen állapította meg, hogy az azonos európai szabadalomra vonatkozó külföldi döntések nem befolyásolják az európai szabadalom osztrák részét, mert a megvonási döntések csupán abban az országban érvényesek, ahol a döntést hozták. A külföldi döntések érvelése azonban felhasználható a vitatott szabadalom érvényességének bizonyítására az ideiglenes intézkedésre irányuló osztrák eljárásban.

Ha azonban a vitatott szabadalom érvénytelenségét nem lehet teljes mértékben bizonyítani az ideiglenes intézkedésre vonatkozó eljárás korlátozásain belül, a szabadalom érvényességének jogi véelme jut érvényre. Azt a tényt, hogy az ideiglenes intézkedés jogi alapja megszűnhet a szabadalom későbbi megvonása folytán, azzal kell figyelembe venni, hogy a szabadalmas részéről biztonsági letétet követelnek.

Gyógyászati termékek vonatkozásában a legfelsőbb bíróság döntéséig vitás volt Ausztriában, hogy bitorlási cselekményt jelent-e, ha egy fél megerősíti, hogy képes egy bizonyos gyógyszert szállítani (ami ahhoz szükséges, hogy bejegyezzék azon gyógyszerek térítéses listájára, amelyeket befogad az Osztrák Általános Szociális Biztosító). Most a legfelsőbb bíróság megállapította, hogy az ilyen listára való felvételre irányuló kérelem kielégíti az eladásra történő felkínálás tényét. Ennek megfelelően a szabadalmat azzal is bitorolják, ha a szabadalom oltalmi ideje alatt a bitorló terméket csupán felkínálják eladásra azon feltétellel, hogy a terméket csak a szabadalom oltalmi idejének lejárta után hozzák forgalomba.

Belső Piaci Harmonizációs Hivatal

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH) elnöke 2010. október 1-je óta António Campinos, aki e tisztségben Wubbo de Boert követte. A BPHH alelnöki tisztségét 2010 november 1-je óta a belga Christian Archambeau foglalta el Peter Lawrence utódként. Paul Maiert további öt évre újraválasztották a BPHH fellebbezési tanácsainak elnökeként. Az egyes tanácsok elnökeként a következőket jelölték ki: a görög Théophilos Margellost, a spanyol Tomás de Las Heras Lorenzót és a német Detlef Schennent.

Az újlélek, António Campinos 2010 októberében beszédet tartott a német Markenverband berlini éves közgyűlésén; ennek az egyesületnek a tagjai között található a BPHH legnagyobb használói, így a Beiersdorf, a Volkswagen, a Coca-Cola és a Procter & Gamble is.

Campinos rámutatott, hogy javítani kívánja a kapcsolatot a BPHH ügyfeleivel, és növelni kívánja a hivatal által végzett munka minőségét.

Az előző elnök, Wubbo de Boer 2010 szeptemberében azt mondta a MARQUES évi konferenciáján, hogy a hivatal fölös jövedelmét vissza kívánja juttatni a védjegytulajdonosoknak. Campinos véleménye eltérő ettől, mert kijelentette, hogy a tagállamok valószínűleg üdvözlik azt a szándékát, hogy a hamisítás elleni harcban új kötelezettségeket kíván vállalni.

A minőség kérdésével kapcsolatban Campinos kijelentette, hogy szeretné az egész hivatal számára elérni az ISO 9001 minősítést, amit a közösségi minták feldolgozási rendszerére már megkaptak.

Campinos utalt arra a munkára, amelyet a Max Planck Intézet végez a közösségi védjegyrendszerrel kapcsolatban az Európai Bizottság részére, és kijelentette, hogy örömmel vesz bármilyen javaslatot, amely hozzájárul a hivatali munka korszerűsítéséhez. Végül kijelentette: „Vigyáznunk kell, hogy a mi lajstromozásaink ne kapcsolódjanak nemzeti védjegyekhez, mert ez aláásná a közösségi védjegyek egyediségét.”

Dél-Korea

A) A Német Szabadalmi és Védjegy hivatal elnöke 2010. március 12-én a szabadalom-engedélyezés gyorsítására vonatkozó (PPH) kísérleti megállapodást kötött a Dél-koreai Szellemijeladon-védelmi Hivatal elnökével. E megállapodás alapján az a bejelentő, akinek a találmányát mindkét országban benyújtották szabadalmazásra, az egyik országban engedélyezhetőnek ítélt legalább egy igénypont alapján kérheti a másik országban bejelentésének gyorsított vizsgálatát.

A megállapodás 2010. július 1-jén lépett hatályba kétéves időtartamra, de lehetőség van lejáratát utáni megújítására.

A koreai hivatal már hasonló megállapodást kötött a japán és az amerikai hivatallal is.

B) A Dél-Koreai Szellemijeladon-védelmi Hivatal vizsgálati irányelvei szerint „számkorlátozású találmánynak” olyan találmányt kell tekinteni, amelynél az igénypontokban leírt találmány egyes nélkülözhetetlen elemei sajátos számértékekkel vannak kifejezve. Továbbá egy optimális számtartomány kísérleti kiválasztása a technika állásából rendes körülmények között egy szakember köteles tudásához tartozik, és ezért az ilyen találmánnyal kapcsolatban a feltalálói tevékenység nem ismerhető el. Ilyen elismerés csak az olyan számkorlátozású találmány esetén lehetséges, amelynél a találmány hatásaiban a korlátozott számtartomány révén jelentős változás, úgynevezett „kritikus jelentőség” érhető el.

A legfelsőbb bíróság egy új döntése elismerte egy számkorlátozású találmány kapcsán a feltalálói tevékenységet. A Legfelsőbb Bíróság először megerősítette a számkorlátozású

találmányoknál a kritikus jelentőség szükségességét, leszögezve, hogy ha a számbeli korlátozásnak műszaki eszközként szerepe van a technika állásához tartozó megoldásától eltérő cél elérésében, és a funkcionális hatások is eltérőek, a találmánytól még akkor sem lehet megtagadni a feltalálói tevékenységet csupán azért, mert nincs kritikus jelentősége a számbeli korlátozásnak, ha a számbeli korlátozástól eltérő elemek mindkét találmány esetén azonosak.

A vizsgált esetben az 1. igénypont olyan elektromos lámpára vonatkozott, amelyben „a puffergáz nyomása 0,67 millibarnál (0,5 torr) kisebb, és a kisülési áramerősség 2 ampernél (A) nagyobb” volt. Az elővizsgáló által megnevezett első anterioritás szerint a puffergáz nyomása 1–5 torr és a kisülési áramerősség 0,25–1,0 A volt. A második anterioritás szerint a neongáz nyomása 0,3–3,0 torr volt, és a leírás megállapította, hogy 0,3 torrnál kisebb neongáznyomás mellett viszonylag nehéz kisülést elérni, míg 0,3 torr vagy annál nagyobb neongáznyomás mellett könnyű kisülést kapni, de a fényerő csekély.

A legfelsőbb bíróság megállapította továbbá, hogy az 1. igénypont összhangban van a felhozott második anterioritással, amennyiben úgy próbálja növelni a fénytjeljesítményt, hogy csökkenti a puffergáz nyomását. Továbbá a szabadalmi leírás nem tartalmaz olyan ismertetést, amely alátámasztaná, hogy a puffergáznyomás korlátozott számtartománya jelentős különbséget okoz a funkcionális hatásban. Ezért a puffergáz nyomásának számkorlátozása nem több egy olyan egyszerű számkorlátozásnál, amit egy szakember szokásos ismételt kísérletekkel ki tud választani. Az 1. igénypont szerint azonban a 2 A vagy nagyobb kisülési áram olyan műszaki eszköz, amely lehetővé teszi a zárt áramkörű, elektród nélküli lámpa magvesztésének csökkentését, míg a második anterioritás hallgat a kisülési áramerősség-tartományról, és az első anterioritás, amely kinyilvánítja, hogy a kisülési áramerősség 0,25–1,0 A, nem javasolja a magvesztésnek a kisülési áramerősség emelésével történő csökkentését. Emellett az 1. igénypont szerint a magvesztés csökkenésének funkcionális hatásai megvalósíthatók a kisülési áramerősség korlátozásával, ami egyértelműen eltér a felhozott anterioritások tanításától. Ezért, bár a vizsgált szabadalom leírásában nincs világosan leírva a számbeli korlátozás kritikus jelentősége, nem tagadható az 1. igénypontban szereplő kisülési áram számbeli korlátozásának műszaki jelentősége.

A vizsgált esetben tehát, ahol az igénypontban két különböző számbeli korlátozás szerepel, a legfelsőbb bíróság megállapította, hogy a puffergáznyomás számbeli korlátozása kritikus jelentőséggel bír, mert bár a szabadalmazott találmány funkcionális hatásainak célja összhangban van az ismert megoldás szerintivel, a kisülési áram számbeli korlátozása azzal nincs összhangban, és ennek műszaki jelentősége feltalálói tevékenységre utal.

Ecuador

A módosított használatiminta-törvény szerint 2010. június 1-jétől kezdve a használati minták után is kell évdíjat fizetni.

A függő használatiminta-bejelentések évdíjfizetésének alapidőpontja annak a hónapnak az utolsó napja, amelyben a bejelentést benyújtották. Díjfizetés ellenében hat hónapos türelmi időt lehet igénybe venni.

A megadott használati minták után az évdíjakat minden év első három hónapjában kell befizetni. Arra vonatkozólag még nincs rendelkezés, hogy a megadott jogok esetén is van-e türelmi idő.

Egyesült Királyság

A) A konzervatívok által vezetett új angol kormány megszüntette a Szellemtulajdon-védelmi Stratégiai Tanácsadó Testületet, amely egyike a kormány költségcsökkentő lépéseinek keretében felszámolandó négy kvázi autonóm nem kormányzati szervezetnek. Ugyanebben az évben korábban a konzervatív-liberális koalíció megszüntette a szellemtulajdon-védelmi miniszter posztját.

B) A megyei szabadalmi bíróságokat (*patents county court*) eredetileg arra szánták, hogy alacsony költségű fórumként szolgáljanak vitás szabadalmi ügyekben kisebb peres felek általi használatra. Ma azonban széles körben azt gondolják, hogy mostanáig nem töltötték be ezt a feladatot, mert jelenlegi eljárási rendjük ugyanaz, mint a felsőbíróságé (High Court, HC), és ezért ugyanolyan költségesek is. Emellett a megyei szabadalmi bíróságok előtti pereskedésben a költségek gyakorlatilag kiszámíthatatlanok.

Ezeknek a problémáknak a megoldására a Szellemtulajdon-védelmi Bíróságok Használók Bizottsága (Intellectual Property Court Users' Commitee) 2009-ben reformjavaslatot dolgozott ki kisebb költségű megyei szabadalmi bíróságok felállítására. A javaslatok közül sok hatályba lépett a polgári eljárási szabályok 2010. október 1-jei módosításával. Az alábbiakban a megyei szabadalmi bíróságokkal kapcsolatos legfontosabb módosításokat foglaljuk össze.

- A felelősségre vonatkozó igények esetén a felső költséghatár 50 000 GBP.
- A profit kivizsgálásával kapcsolatos ügyekben a költségek felső határa 25 000 GBP.
- Minden egyes eljárási lépés kapcsán rögzítettek a maximális költségek. A költségtáblázat az interneten megtalálható.
- A felektől azt várják, hogy az eljárás kezdetén teljes ügyüket ismertessék írásban. Ezt a felek között az írott nyilatkozatok kezdeti cseréje követi, amikor mindegyik fél tömören ismerteti azokat az érveket, amelyekre támaszkodik.
- Hatásosabb és rövidebb ügyintézés várható. Ilyen szempontból lényeges, hogy a tárgyalások egy, de legfeljebb két napig fognak tartani, és nem lesz szabványos nyilatkozat vagy önműködő jogosultság tanúmeghallgatásra.

A 2009. évi bizottsági javaslat egyes részeit nem iktatták be az október 1-jén hatályba lépett módosított szabályzatba. Így például a bizottság javasolta a megyei szabadalmi bíróságok által megítélhető kártérítés felső határát 500 000 GBP-re korlátozni. Egy másik jelen-

tős javaslat, amely még beiktatásra vár, hogy terjesszék ki a megyei szabadalmi bíróságok hatáskörét a szellemi tulajdon minden típusára.

Szakmai körökben arra számítanak, hogy a megreformált megyei szabadalmi bíróságok komoly előnyöket fognak biztosítani kisebb szabadalmi viták fórumaként, kiszámíthatóbb költségekkel és gyorsabb ügyintézésel.

C) Az Egyesült Királyság Szellemitulajdon-védelmi Hivatala által kiadott közlemény szerint 2010. szeptember 30-ától kezdve megváltozik védjegyügyekben a felszólalási határidők számítása, mert az eddiginél egy nappal rövidebb lesz.

Ennek megfelelően ha például egy védjegybejelentést 2010. szeptember 25-én publikáltak, a felszólalási határidő a régi számítási módszer szerint 2010. november 25-én – vagy hosszabbítás esetén 2010. december 25-én – járt volna le. Az új szabályozás szerint a szeptember 25-én publikált védjegy elleni felszólalás határideje 2010. november 24-én – vagy hosszabbítás esetén december 24-én – járt le.

D) A *Gucci* cég felszólalt a lajstromoztatni kívánt DUCCIO védjegy ellen arra hivatkozva, hogy az összetevészethető saját GUCCI védjegyével, mert mindkét védjegy olasz, és azonos hangzású. A hivatal elutasította az angol védjegy törvény 5(2) (b) és 5(3) szakaszára alapozott felszólalást, megállapítva, hogy a két védjeggyel ellátott áru fogyasztóközönsége alapvetően eltérő: a GUCCI védjegyet luxusárúkon használják, és azok fogyasztóközönsége eltér a DUCCIO védjeggyel ellátott áruk fogyasztóitól. Ezért nem áll fenn a két védjegy összetevészetésének valószínűsége.

Elsőfokú Európai Bíróság

A *BSH Bosch und Siemens Hausgeräte GmbH* (BSH) a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál (BPHH) felszólalt a *Royal Appliance International GmbH* (Royal) által lajstromoztatni kívánt CENTRIXX védjegy ellen arra hivatkozva, hogy az hasonlít a saját SENSIXX védjegyéhez.

A Royal azzal érvelt, hogy a két védjegy között nincs sem hangzási, sem vizuális hasonlóság.

A BPHH helyt adott a felszólalásnak, és a Royal fellebbezése után ugyanezt tette a BPHH Fellebbezési Tanácsa is.

Ezután a Royal az Elsőfokú Európai Bírósághoz nyújtott be fellebbezést. Az megállapította, hogy a védjegyoltalom a teljes szóra vonatkozik, és nem korlátozódik bármilyen grafikai hasonlóságra, ezért a lajstromoztatni kívánt védjegy a fogyasztók megtévesztését okozhatja, különös tekintettel arra, hogy az egy jelentés nélküli fantáziaszó.

Európai Bíróság

A) Az Európai Bíróság (European Court of Justice, ECJ) helybenhagyta azt a végső döntést, amely elutasította a dán *LEGO* cég játék építőköcskőinek közösségi védjegyként való

lajstromozására irányuló kérelmet. Az ECJ megállapította, hogy a Lego építőelemek alakja és megjelenése szükséges egy műszaki eredmény eléréséhez, és így a Lego azokra nem igényelhet kizárólagos jogot.

Ez a döntés egy 14 éves harc végét jelzi, amelyet a Lego folytatott. A Lego 1996-ban folyamodott védjegyoltalomért tetejükön nyolc csappal ellátott híres építőelemei számára. A bejelentést a BPHH eredetileg engedélyezte, de ezt a döntést egy versenytárs által benyújtott kifogás alapján megváltoztatta, mert megállapította, hogy az építőelemek sajátos jellemzőit gyakorlati szükségszerűség, nem pedig azonosítási célok diktálták. Azóta a Lego veszett két további fórumon is, mielőtt az ügyet az ECJ végleg eldöntötte volna.

A Lego ügy kommentálta az ECJ döntését, hogy a fogyasztók most kockáztatják, hogy félrevezetik őket, mert ha eltérő nevet látnak is az építőelemeken, továbbra is azt gondolhatják, hogy a névnek a Lego a tulajdonosa, és hogy az egy Lego által birtokolt vállalatához tartozik.

B) 2009. június 18-i döntésében az Európai Bíróság leszögezte, hogy egy lajstromozott védjegy oltalmi köre bizonyos színek igénylése nélkül ennek a védjegynek a színes ábrázolására is kiterjed, különösen a színek kombinációira is. Az oltalmi kör azonban nem terjed ki olyan színmintákra, amelyek eltérő általános benyomást keltenek, mert például egyes részeik kiemelkednek.

A fenti döntésből következik, hogy csak olyan esetben érdemes színes védjegyet lajstromoztatni a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál, amikor egy sajátos színezés révén a fekete-fehértől eltérő általános benyomás nyerhető.

C) A *Nestlé* 1995-ben és 2000-ben közösségi védjegyoltalmat szerzett kávémagágyon forró italt tartalmazó vörös csésze ábrájára. A *Master Beverage Industries PTE Ltd* a BPHH-nál kérelmet nyújtott be Golden Eagle (arany sas) márkájú kávétermékei vörös kávécsészét ábrázoló védjegyeinek lajstromozása iránt, ami ellen a Nestlé saját védjegye alapján felszólalt. A felszólalást elutasította mind a BPHH, mind a BPHH Felszólalási Tanácsa, megállapítva, hogy a védjegyek eltérőek.

Az ügy végül az Európai Bírósághoz került, amely a fellebbezés meghallgatása után az ügyet visszautalta a BPHH-nak, megállapítva, hogy bizonyos eltérések, így az arany sas vagy az ábrázolt ital színe ellenére a védjegyek által nyújtott általános benyomás hasonló.

Európai Szabadalmi Hivatal

A) Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) elnöke 2010. október 5-én az Európai Szabadalmi Egyezmény 141(1) és (2), valamint 70b(1) és (2) szabályára tekintettel két cikkből álló döntést adott ki, amelynek első cikke elrendeli a korábbi kutatási eredményeknek az európai szabadalmi bejelentés irataihoz való csatolását, második cikke pedig a 2010. október 5-én való hatálybalépésről rendelkezik. Ez az elnöki döntés az ESZH 2010. július 28-i közleményén alapszik az ESZE módosított 141. és új 70(b) szabályáról.

E közleménynek a 141. szabály módosított 1. bekezdésére vonatkozó 2.1. pontja szerint az olyan bejelentőnek, aki igényli egy korábbi bejelentés elsőbbségét, be kell nyújtania a korábbi bejelentés által végzett újdonságvizsgálat eredményeinek a másolatát, és pedig az európai szabadalmi bejelentéssel együtt, vagy pedig euro-PCT-bejelentés esetén az európai szakaszba való belépéskor.

Nincs szükség fordítás benyújtására akkor sem, ha az első bejelentés kutatási eredményei az ESZH hivatalos nyelveitől eltérő nyelven vannak megszövegezve.

A közlemény 2.2. pontja szerint a módosított 141(2) szabály alapján a 141(1) szabálynak megfelelő másolat a kutatási eredményekről szabályszerűen benyújtottnak minősül, ha az ESZH számára hozzáférhető, és az ESZH elnöke által előírt feltételeknek megfelelően az európai szabadalmi bejelentés aktáihoz csatolták.

A közlemény 2.3. pontja szerint az ESZE új 141(3) szabályának megfelelően az ESZH felszólíthatja a bejelentőt, hogy két hónapon belül adjon tájékoztatást a technika állásáról, tekintet nélkül a 141. szabály 1. és 2. bekezdésére.

A közlemény 3.1. pontja szerint az ESZE új 71b(1) szabálya kiegészíti a módosított 141. szabályt, amennyiben elrendeli, hogy ha az ESZH megállapítja, hogy a bejelentő nem nyújtotta be a 141(1) szabály szerinti kutatási eredmények másolatát, illetve az nem áll az ESZH rendelkezésére, fel kell szólítani a bejelentőt, hogy meg nem hosszabbítható két hónapon belül nyújtsa be ezt a másolatot, vagy pedig nyilatkozzon arról, hogy a kutatási eredmények nem állnak rendelkezésére.

B) Az Európai Szabadalmi Szervezet Adminisztratív Tanácsa 2010. október 26-án módosította az Európai Szabadalmi Egyezmény 36. szabályát. Ez a módosítás a 2010. április 1. után benyújtott megosztott bejelentésekre vonatkozik.

A módosított 36(1) szabály szerint egy függő európai szabadalmi bejelentés kapcsán megosztott bejelentést lehet benyújtani a Vizsgálati Osztály első közlésétől számított huszonnégy hónapon belül vagy a Vizsgálati Osztálynak a 82. szakasz alapján az egységességet kifogásoló első közlésétől számított huszonnégy hónapon belül.

C) A Kibővített Fellebbezési Tanács (Enlarged Board of Appeal, EBA) G1/03 számú döntése lefektette a kinyilvánítatlan kizáró szakaszok (*disclaimerek*) engedélyezhetőségének követelményeit. A döntés nagyon korlátozott körülményeket határoz meg, amelyek mellett egy, az eredeti bejelentésben ki nem nyilvánított disclaimer engedélyezhető új anyag beiktatása nélkül [az Európai Szabadalmi Egyezmény 123(2) szakasza].

Egyes fellebbezési tanácsok véleménye azonban eltért azzal kapcsolatban, hogy engedélyezhető-e egy „pozitív” műszaki jellemzőről való lemondás. Ilyen műszaki jellemző egy olyan vonás, amely az eredetileg benyújtott bejelentésben a találmány egy kiviteli alakjaként van megadva. Egy műszaki fellebbezési tanács (Technical Board of Appeal) T1068/07 számú döntése szerint ezzel a kérdéssel kapcsolatban további tisztázásra van szükség. Ezért a következő kérdést intézte a Kibővített Fellebbezési Tanácshoz: „Egy disclaimer ütközik-e

az ESZE 123(2) szakaszával, ha tárgyát a benyújtott bejelentésben a találmány egyik kiviteli alakjaként nyilvánították ki?”

A T1068/07 számú döntés a 98920015.9 számú európai szabadalmi bejelentésre vonatkozik. Ennek igénypontjai katalitikus nukleinsav-molekulák egy osztályának az alkalmazására vonatkoznak. Az elővizsgálati eljárás alatt a bejelentő úgy módosította az igénypontokat, hogy kinyilvánítatlan disclaimereket iktatott be annak érdekében, hogy a technika állásához tartozó tárgyat kiiktasson. Az Elővizsgálati Osztály elutasította a bejelentést arra hivatkozva, hogy ez a disclaimer nem elégíti ki a G1/03 számú döntésben lefektetett követelményeket.

Fellebbezés után a bejelentő a kinyilvánítatlan disclaimert olyan disclaimerrel helyettesítette, amely a benyújtott bejelentésben igényelt találmány kiviteli alakjaként kinyilvánított bizonyos molekulákat zárt ki, vagyis egy „pozitív” műszaki vonásról mondott le.

A bejelentő kérésére az említett műszaki fellebbezési tanács azt a kérdést is feltette a Kibővített Fellebbezési Tanácsnak, hogy beiktatható-e egy olyan disclaimer, amely „pozitív” műszaki vonást zár ki anélkül, hogy ez ütközést idézne elő az ESZE 123(2) szakasza szerinti, új anyag beiktatására vonatkozó tilalommal.

A Kibővített Fellebbezési Tanácsnak tehát meg kell fontolnia, hogy egy „pozitív” műszaki vonásra vonatkozó disclaimer műszakilag kiegészítheti-e a bejelentés tartalmát, és hogy egy ilyen disclaimer jogtalan előnyt ad-e a bejelentő számára. Igenlő válasz esetén „pozitív” műszaki vonásra vonatkozó disclaimer valószínűleg nem lesz engedélyezhető.

D) A számítógéppel kivitelezett matematikai módszerek egyre nagyobb mértékben nyernek alkalmazást a technika különböző területein. Ez érvényes a molekuláris biológiára is, ahol a statisztika és a számítógép-tudomány lényegesen segíti a bioinformatikai tudományt.

A T 784/06-os ügyben mind a szabadalomtulajdonos, mind a felszólaló a Felszólalási Osztály döntése ellen a Fellebbezési Tanácshoz (FT) fellebbezett, amely egy segédkérelem alapján fenntartotta a szabadalmat. A szabadalomtulajdonos fő kérelme szerinti igénypontok egy eljárásra (és egy megfelelő készülékre) vonatkoztak egy biológiai mintából kapott genetikai anyagon belüli helyen (locus; a továbbiakban: lokusz) a genotípus meghatározásához. Az első A eljárási lépésben egy fizikai mintaanyagot reagáltatnak egy olyan első reakcióérték elnyerése céljából. A reakcióérték által képviselt adatok jelzik a lokuszon jelen levő allélt, vagyis azt, hogy egy sajátos minta a nukleotidok melyik fizikai szekvenciáját tartalmazza. A következő B–E lépésben a reakció által képviselt adatokat dolgozzák fel ahhoz, hogy a mintában a lokuszon meghatározzák a genotípust. Ez magában foglal matematikai lépéseket valószínűségeloszlások sorozatának a meghatározásához (C lépés), és a reakcióérték alkalmazását minden egyes odaillő valószínűségeloszláshoz (D lépés).

A szabadalomtulajdonos előadta, hogy a találmány lényege a C és a D lépésben van, és hogy az 1. igénypont összes lépése – ideértve a B–E lépést is – hozzájárul az igényelt tárgy műszaki jellegéhez. Ezzel szemben a felszólaló véleménye szerint a B–E lépés csupán matematikai módszer, és így nem műszaki jellegű, úgyhogy azokat nem kell figyelembe venni a feltalálói lépés értékelésekor.

Az FT szerint az 1. igénypont a biotechnológia területén műszaki és nem műszaki vonások keverékére vonatkozik. Míg az A lépés műszakinak tekinthető, mert abban egy anyagot reagáltatnak egy első reakcióérték nyerése céljából, a B–E lépésben matematikai módszerek alkalmazásával a következő szellemi tevékenységeket végzik: (i) adatsorozat kialakítása (B lépés); (ii) valóság-eloszlások sorozatának meghatározása (C lépés); (iii) az első reakcióérték alkalmazása minden egyes odaillő valószínűségeloszláshoz (D lépés); (iv) a genotípus meghatározása a D lépésben kapott adatok alapján (E lépés).

A T 641/00-ás és a T 154/04-es döntésre utalva, mind a 3.5.01-es, mind a 3.3.08-as Elektromos Fellebbezési Tanács megállapította, hogy az igényelt eljárás az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) 52(1) szakasza értelmében találmány. Az FT nézete szerint megalapozott esetjog, amelyet újabban a Kibővített Fellebbezési Tanácsnak a T 154/04-es döntést idéző G 3/08-as véleménye is megerősít, hogy a nem műszaki vonásokat, így a szellemi tevékenységet nem kell figyelmen kívül hagyni a feltalálói tevékenység meghatározásakor, amennyiben az befolyásolja az igénypont műszaki szempontjait egy műszaki probléma megoldásánál, és ezáltal hozzájárul az igényelt tárgy műszaki jellegéhez.

Így az FT arra következtetett, hogy az 1. igénypont szerinti módszerrel kapcsolatos feltalálói tevékenység meghatározásához a megválaszolendő első és alapvető kérdés az, hogy a B–E lépés szellemi tevékenysége hatott-e az A lépés műszaki tevékenységére olyan módon, hogy az kézenfekvő műszaki eredményt adjon. Ezt a kérdést a szabadalomtulajdonos pozitívan válaszolta meg, mert az adatkezelésben látta a kulcsot a biológiai minta genotípusának meghatározásához. A felszólaló negatívan válaszolt, mert nézete szerint az adatkezelési lépések túl általánosak ahhoz, hogy a szokásoson túlmenő műszaki hozzájárulást nyújtsanak.

Ezután az FT megállapította, hogy az 1. igénypont B és C lépése nagyon általánosan van megszövegezve, és a szabadalmi bejelentés leíró része ilyen vonatkozásban nem nyújt több tájékoztatást, mert csupán megismétli az igénypontok szövegét, és egy határozatlan megvalósítási módot nyilvánít ki, ahol az adatkezelést a feltalálók által kifejlesztett számítógépfeldolgozással és szoftverrel végzik. Ez a rész nem nyújt hasznos példát arra, hogyan kell eljárni a körvonalazott módszer keretén belül. Valójában azt a matematikai érvelést, amely az A lépés szerint meghatározott tényleges kísérleti értékből indul ki, és az E lépés szerint pontos genotípus-meghatározással végződik, nem írták le részletesen, és ez a leírás nem tekinthető a szolgáltatott sajátos szoftver ésszerűen teljes és elegendő leírásának sem. Ezt a hiányosságot a leírásban hivatkozott matematikai képletek sem orvosolják.

Az FT véleménye szerint az említett hiányosságok megfosztják a jártas olvasót attól a tájékoztatástól, amelyre szüksége lenne ahhoz, hogy megértse, hogyan kell haladnia az A lépésben kapott első reakcióértéktől a B, C és D lépésen keresztül az E lépés szerint a genotípusának valószínűségi alapon történő meghatározásához. Ilyen körülmények között nem lehet kölcsönhatást megállapítani az A lépés szerinti műszaki tevékenység és a kézzelfogható műszaki eredményhez vezető B–E lépés szerinti szellemi tevékenységek között, amit a jogeset megkívánna. A B–E lépés sajátosságait, amelyek általánosságban az adatok elemzé-

séhez tartoznak, így figyelmen kívül kellett hagyni a feltalálói tevékenység mérlegelésénél, amely mérlegelés ezért csupán az A lépés műszaki sajátosságaira összpontosító okoskodásra támaszkodhatott.

Minthogy az A lépést magában foglaló módszer a technika állása alapján már széles körben ismert volt, az FT megállapította, hogy az igényelt eljárás nem alapszik feltalálói tevékenységen, és ezért 2010. június 23-i döntésével megvonta a szabadalmat.

Európai uniós szabadalom

A) Az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2010. decemberi számában közölt *Külföldi hírek az iparjogvédelem területéről* című cikk „Európai Szabadalmi Bíróság” című pontjában beszámoltunk arról, hogy az Európai Tanács véleményezésre felterjesztette az Európai Bíróságnak (European Court of Justice, ECJ) az Európai Uniós Szabadalmi Bíróság létrehozására irányuló tervezetét, és ismertettük az ECJ főtanácsnokainak erre vonatkozó állásfoglalását, amely alapvetően negatív volt.

Ez a negatív állásfoglalás szakmai körökben élénk érdeklődést és vitát váltott ki. Ennek kapcsán az a kérdés is felmerült, hogy mennyiben megalapozott a főtanácsnokoknak az állásfoglalás 113. szakaszában kifejtett azon véleménye, hogy a létesítendő bíróság döntéseit az ECJ ellenőrzése alá lehetne helyezni. Az is vitatott kérdés, hogy az ECJ kompetenciájába tartozik-e a szabadalmi jog értelmezése.

További vitákat váltott ki a főtanácsnokok azon véleménye, hogy annak, akit saját országában perelnek be, alapvető joga, hogy az eljárást a saját nyelvén folytathassa le, és ezért a javaslat elfogadhatatlan a védekezési jog szempontjából. Ezen elméletileg úgy lehetne segíteni, ha a bíróság számára lehetővé tennék, hogy a tagországok bármelyik nyelvén működjen, ami azonban egy elsőfokú bíróság esetén nem valószínű már csak a költségek miatt sem, mert hogyan tudna egy bíróság költséghatékonyan és ésszerű gyorsasággal működni, ha minden egyes szakaszban fordításokra lenne szükség? Ki viselné ennek a költségeit? A nyelvi kérdés tehát továbbra is megoldatlannak tűnik, alapvetően az egységes nyelv mind-egyik tagország általi elfogadásának valószínűtlensége miatt.

Az ECJ sajtóhivatala – nyilván a főtanácsnoki állásfoglalás által kiváltott visszhang miatt – olyan nyilatkozatot tett közzé, hogy a 2010. július 2-án kelt, „A főtanácsnokok véleménye” című és „Az Európai Unió Tanácsának véleménykérése” alcímű dokumentum nem képezi Juliane Kokott főtanácsnok hivatalos véleményét. Az eredeti, francia nyelvű dokumentumot az interneten 2010 augusztusában szivárogtatták ki. A sajtóhivatal szerint az irat egy belső dokumentum volt, amelyet tévedésből hoztak nyilvánosságra.

Az ECJ most azt állítja, hogy a dokumentum nem része a bíróság Európai Tanács által kért véleményformálásának, az csupán egy állásfoglalás (*prise de position*), amely azonban nem tekinthető hivatalosnak.

A sajtóhivatal hozzátette, hogy az ügyben nem lesz főtanácsnoki vélemény, és időpont sincs kitűzve az ECJ hivatalos válaszána megadására.

B) Ezek a hasábokon már többször írtunk arról, hogy az Európai Bizottság 2009-ben javaslatot tett az európai uniós szabadalomra (amelyet korábban közösségi szabadalomként ismertünk, de amelyet a Lizaboni Szerződés hatálybalépése után átneveztek) és egy Európai Uniós Szabadalmi Bíróságra. Ezek a javaslatok azonban meghiúsultak a nyelvi kérdések megoldatlansága miatt, ahol a fő nehézséget az okozza, hogy mind a megadott európai uniós szabadalmak fordításának, mind az Európai Uniós Szabadalmi Bíróság nyelvhasználatának kérdésében a tagállamoknak egységes álláspontra kell jutniuk.

Az Európai Tanács javaslata szerint az európai uniós szabadalmi bejelentést az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) három hivatalos nyelvének egyikén kellene megtenni, és az engedélyezett szabadalmat az eljárás nyelvén kellene publikálni a két másik hivatalos nyelvre fordított igénypontokkal együtt, vagyis nem lenne szükség a szabadalom érvényesítésére az Európai Unió egyes tagállamaiban, és további fordításokat sem kellene készíteni, kivéve jogi viták esetén.

Bár számos állam – élükön Franciaországgal és Németországgal – támogatja a háromnyelvű rendszert, azt nem minden állam fogadja el. Egyesek úgy gondolják, hogy az angol legyen az európai uniós szabadalmak egyetlen nyelve, mert az angol mellett bármilyen további nyelv használata a költségek jelentős emelkedéséhez és jogi bizonytalansághoz vezetne. Ezek az országok azzal érvelnek, hogy az angol nyelv egyedüli használata nem lenne túlságosan terhes a bejelentők többségére nézve, mert az angol már széles körben használt a tudományos közösség köreiben, és mert az ESZH-nál benyújtott szabadalmi bejelentések többsége úgyis angol nyelvű.

Más országok viszont, így Olaszország és Spanyolország, ellenzik a háromnyelvű rendszert. Helyette Spanyolország egy olyan, angolon alapuló rendszert javasolt, amely mellett egy második nyelvet a bejelentő választhatna. Olaszország az angol, a francia és a német mellett az olasz nyelv hivatalossá tételét javasolta.

Számos ország emelt kifogást a háromnyelvű rendszer ellen, arra hivatkozva, hogy az versenyelőnyt nyújtana az angol, a francia és a német nyelvű bejelentők számára. Lengyelország is fenntartását hangoztatta az olyan rendszer ellen, amely lehetővé tenné a spanyol és az olasz nyelv használatát a lengyel nyelv engedélyezése nélkül.

Az Európai Tanács javaslatát az Uniós Versenyjogi Tanács 2010. november 10-i ülésén vitatták meg, ahol a belga elnökség kompromisszumos javaslatot nyújtott be, amely szerint az európai uniós szabadalmakat angol és egy, a szabadalmas által választott másik nyelven engedélyeznék. Ezt a javaslatot sem fogadta el mind a 27 tagállam.

C) Brüsszelben 2010. december 2-án és 3-án „Páneurópai Szellemtulajdon-védelmi Csúcserkeztet” tartottak. Ezt megelőzően interjút készítettek Michel Barnier-vel, a belső piaci és szolgáltatási biztossal, aki ilyen tisztségre való megválasztása előtt, 2007. június 18-tól 2009. június 7-ig francia mezőgazdasági miniszter volt. A decemberi csúcskonferen-

cián ő tartotta a bevezető beszédet. Az interjú lényegét kérdés (K) és felelet (F) formában ismertetjük.

K: Az európai uniós szabadalom létrehozására vonatkozó harmadik kísérlet, amely 2000 óta van folyamatban, ismét bizonyos nehézségekbe ütközött?

F: Az európai uniós szabadalom megalkotása most része egy átfogó szabadalmi reform-csomagnak, amely magában foglalja egy különleges szabadalmi bíróság létrehozását különböző kísérő rendszabályokkal együtt. Gondosan meghallgattuk a szabadalmi bejelentők kívánságait, különösen a kisvállalatokét. A fordítások szabályozásával kapcsolatos jelenlegi javaslatot úgy alakítottuk ki, hogy az a legjobban illeszkedjen az ő üzleti igényeikhez.

K: A nyelvi kérdések vonatkozásában milyenek a kilátások az Európai Bizottság által 2010. június 30-án javasolt tanácsi szabályozás elfogadásával kapcsolatban?

F: A Bizottság legújabb javaslata jelentősen egyszerűsíti a fordítás rendszerét a szabadalom megadása után. A jövőben nem lesz szükség fordításra a bejelentő által választott hivatalos nyelvű európai szabadalom megadása után. Valójában az európai uniós szabadalomnak nagyfokú jogi biztonságot kell nyújtania azáltal, hogy elkerülhetővé teszi azokat a kétértelműségeket, amelyek a különböző nyelvekre való fordításokból származhatnak.

Lényeges, hogy az innovátorok találmányaikat elfogadható költséggel védhetik meg egyetlen olyan szabadalommal, amely az Európai Unió teljes területét lefedi, minimális fordítási költségekkel és anélkül, hogy szükség lenne a szabadalom érvényesítésére nemzeti szinten.

K: Milyen megoldásra lehet számítani, ha politikai patthelyzet áll elő a nyelvi kérdésben?

F: Ebben az esetben erőfeszítéseinket azokra a következtetésekre kell alapozni, amelyeket minisztereink 2009. december 4-én fogadtak el, valamint az Európai Tanács által jóváhagyott, 2020-as európai uniós stratégiára. Ezek világosan leszögezik, hogy az európai versenyképesség előmozdítása a vállalatok innovációs feltételeinek javításától függ, ideértve az európai uniós szabadalom létrehozását is. El vagyok kötelezve egy átfogó szabadalmi reform létrehozására, amely felöleli mind a 27 tagállamot. Bízom abban, hogy tagállamaink vissza kívánják nyerni az európai versenyképességet, és hogy képesek leszünk közös meg egyezésre jutni.

Fülöp-szigetek

Az *5M Enterprises* (5M) lajstromoztatta a NANNY védjegyet, ami miatt a svájci *Nestlé* cég saját NAN védjegye alapján bitorlási pert indított.

Az ügy végül a Legfelsőbb Bírósághoz jutott, amely megállapította, hogy a NAN védjegy a *Nestlé* által forgalomba hozott porított csecsemőtej megtévesztően hasonlít az 5M által NANNY védjeggel árusított hasonló termékhez. A kifogásolt védjegy első három betűje pontosan megegyezik a *Nestlé* védjegyével, ezért a fogyasztóközönség nagy valószínűséggel feltételezheti, hogy az utóbbi terméket is a *Nestlé* gyártja.

A döntés azt is megállapítja, hogy a NANNY védjeggyel forgalmazott tejtermékek azonos áruosztályba tartoznak, és fizikai jellemzőik is ugyanolyanok, mint a Nestlé által NAN védjeggyel ellátott termékeké, ami megnehezíti a fogyasztók számára, hogy megkülönböztessék a kétféle terméket.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság a Nestlé javára döntött, vagyis megállapította, hogy az 5M bitorol.

Görögország

Görögországban 2010. április 1-jétől kezdve a szabadalmak és a használati minták után nem az 5., hanem a 3. évtől kezdve kell évdíjat fizetni. Ez a rendelkezés minden olyan ügyre vonatkozik, ahol a díjfizetés a fenti időpont után vált esedékessé.

Honduras

A Hondurasi Szabadalmi Hivatal elnökének 2010. szeptember 1-jén publikált rendelete szerint a nemzetközi (PCT-) bejelentések nemzeti szakaszának megindításától kezdve kell évdíjakat fizetni. Ennek megfelelően az 1. és a 2. évdíjat a hondurasi nemzeti szakasz megindításával egyidejűleg kell befizetni.

India

Közel kétévi pereskedés után India Legfelsőbb Bírósága elutasította a kozmetikumokat gyártó *Estée Lauder* (Lauder) bitorlási keresetét. A Lauder saját *CLINIQUE* védjegye alapján perelte be a *Gufic Biosciences* indiai céget, amely *SKINCLINIQ STRETCH NIL* névvel árusított terhes nőknek ajánlott termékeket.

A döntés szerint a kifogásolt név nem azonos, és megtévesztően sem hasonlít Lauder védjegyéhez. Emellett a két vállalat termékeinek árkülönbsége igen nagy, aminek következtében lehetetlen, hogy a fogyasztók a termékeket összetévezzék.

Indonézia

Indonéziában a nemzetközi bejelentések benyújtási napjától számított 31 hónapon belül kell megindítani a nemzeti szakaszt. Ez a határidő azonban meghosszabbítható egy hónap-pal pótdíj fizetése ellenében, vagy pedig 12 hónappal pótdíj fizetése és olyan nyilatkozat benyújtása ellenében, amelyben a bejelentő bizonyítja a késedelem okát.

Japán

A) A japán szabadalmi törvény szerint egy találmányra nem adható szabadalom, ha szakember a technika állásának ismeretében könnyen megalkothatta volna (a feltalálói tevékenység követelménye).

A Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróóság 2010. május 27-én érdekes döntést hozott, amelyben megváltoztatta a Japán Szabadalmi Hivatal egyik olyan határozatát, amely nem ismerte el a találmányra vonatkozó feltalálói tevékenységet.

Az ügy előzménye, hogy a fellebbező fél szabadalmi bejelentést nyújtott be egy anyag olajfolt-ellenállásának kiértékelésére vonatkozó eljárásra. A hivatal megállapította, hogy a találmány szerint alkalmazott összetétel eltér ugyan egy olyan A anterioritásban ismertetett összetételtől, amely szintén olajfolt-ellenállás kiértékelésére vonatkozik, de nem ismerte el a találmányhoz fűződő feltalálói tevékenységet arra hivatkozva, hogy az összetételt ismerteti egy B anterioritás, és ezért a találmányt könnyen ki lehetett gondolni a két anterioritás kombinálása útján.

A felsőbíróóság megváltoztatta a szabadalmi hivatal határozatát. Bár megerősítette, hogy a B anterioritás szerinti kompozíció megegyezik a találmány szerintivel, azonban megállapította, hogy a két kompozíció célja, műszaki jelentősége és műszaki ötlete eltérő volt. A Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróóság azt is megállapította, hogy az A anterioritás nem nyilvánította ki vagy javasolta a találmány szerintitől eltérő kompozíció célját. Ezért a két anterioritás szerinti kompozíció kombinálásával nem lehetett volna eljutni a találmányhoz. Így a Japán Szabadalmi Hivatal határozata szubjektív volt, és nem nyújtott kielégítő magyarázatot arra nézve, hogy a technika állása alapján miért lehetett volna kigondolni a találmányt.

B) A *Yokohama Rubber Co. Ltd.* (Rubber) 3 725 481 számmal japán szabadalmat kapott olyan golfütőkre, amelyek külső fém- és szálerősített műanyagból készített borítását öltéssel erősítették egymáshoz.

A Rubber bitorlásért beperelte a *Yonex Co. Ltd.*-et (Yonex). A Tokiói Körzeti Bíróóság megállapította, hogy az „öltési elem” lényeges része volt a találmánynak, azonban a Yonex nyolc különálló, szalagszerű száldarabot húzott át az erre a célra kialakított lyukakon, míg a Rubber „folytonos” öltést alkalmazott, ami eltérő hatást eredményezett, és ezért nem okozott bitorlást.

A Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróóság megváltoztatta az alsófokú bíróság döntését, és bár egyetértett azzal, hogy az „öltési elem” eltérő megoldást képvisel, a döntő öltési funkció lényegileg azonosnak minősítette. Ezért az ekvivalencián alapján bitorlást állapított meg.

Kanada

A) A Szövetségi Fellebbezési Bíróság (Federal Court of Appeal) a *Novopharm Limited* (Novopharm) *v. Pfizer*-ügyben 2010 júliusában megerősítette az alsófokú bíróságnak azt a döntését, hogy egy szabadalmasnak a szabadalmi leírásban nem kell bizonyítania találmánya hasznosságát. Nadon bíró a Szövetségi Fellebbezési Bíróság tanácsának egyhangú véleményét fejezte ki, amikor elutasította a Novopharm fellebbezését az alsófokú Kelen bíró döntése ellen.

A szóban forgó szabadalom a szildenafil-citrát („szildenafil”, a Pfizer Viagra márkanevű készítménye hatóanyagának nemzetközi szabad neve) felhasználását igényli erekciós diszfunkció kezelésére. A szabadalmi leírás a vegyületek széles osztályát nyilvánította ki az előnyös vegyületek fokozatosan csökkenő csoportjaival. A szildenafil a különösen előnyös vegyületek csoportjában volt felsorolva. A szabadalmi leírás utalt bizonyos gyakorlatilag előnyös vegyületek önkéntes jelentkezőkön végzett vizsgálatára. Az 1. igénypont a teljes vegyületcsoport felhasználását igényelte, míg a 7. igénypont csupán a szildenafilra vonatkozott.

Nadon bíró a fellebbezés kérdéseit az alábbiak szerint foglalta össze.

1. Igaza volt Kelen bírónak, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a '446-os szabadalomban a találmány kinyilvánítása kielégítő volt a szabadalmi törvény 27. szakasza szerint?

(a) Mi a vonatkozó találmány?

(b) Ha adva van a találmány meghatározása, kielégítő volt a kinyilvánítás?

2. A bíró helyesen következtetett arra, hogy a '446-os szabadalom kielégítette a törvény 2. szakasza szerinti hasznosság követelményét?

(a) Köteles volt az alperes bizonyítani a hasznosságot a szabadalmi leírásban?

(b) Ha nem, a bizonyíték igazolja, hogy a találmány hasznos volt?

A fellebbezés tehát a kinyilvánítással és a hasznossággal kapcsolatban vetett fel kérdéseket.

A találmány milyenségével kapcsolatban Nadon bíró megállapította, hogy csak a szildenafilfolt igénylő 7. igénypont vonatkozott különálló találmányra. Ennek eredményeként azokat a kérdéseket, hogy a szabadalmas kielégítette-e a kinyilvánításra és a hasznosságra vonatkozó követelményeket, csupán a 7. igényponttal, nem pedig a szabadalom egészével kapcsolatban kell megítélni.

Nadon bíró elutasította a Novopharmnak azt a javaslatát is, hogy a szabadalomnak ki kell elégítenie a legjobb megvalósítási mód ismertetését előíró követelményt, megállapítva, hogy ez a követelmény csak gépekre vonatkozó találmányok esetében alkalmazandó.

Arra a kérdésre, hogy kielégítő volt-e a kinyilvánítás, a bíróság megállapította, hogy a szabadalmas az alábbi két kérdést megválaszolta: „Mi a találmány?” és „Hogyan működik?” Az első kérdésre a válasz, hogy a találmány a szildenafil felhasználása erekciós diszfunkció kezelésére; az utóbbi kérdésre a válasz, hogy a szabadalmi leírás ismerteti a működési mechanizmust. Emellett a jártas olvasó képes lett volna szűkíteni a felsorolt vegyületeket a két legelőnyösebb vegyületre, amelyeket a 6. és a 7. igénypont ír le.

A Szövetségi Fellebbezési Bíróság ezután azt a kérdést vette szemügyre, hogy a szabadalmi leírás kielégíti-e a törvényben foglalt hasznossági követelményt. Nadon bíró megjegyezte, hogy a bejelentés napján vagy bizonyítani kell a hasznosságot, vagy pedig annak alaposan megjósolhatónak kell lennie, majd megállapította: „A leírásban található ismertetésen túl szükséges lehet és rendes körülmények között szükséges is még bizonyíték.”

A bíróság elutasította azt az állítást, hogy a Pfizernek a szabadalmi leírásba be kellett volna iktatnia a hasznosságra vonatkozó bizonyítékot, majd megállapította: „A törvényben semmi nincs, ami arra engedne következtetni, hogy szükség van ilyen bizonyításra.”

A döntés azt a szerepet is tisztázza, amelyet a kinyilvánítás játszik a szabadalmi rendszerben. Nadon bíró szerint: „A kinyilvánítás iránymutatást, nem pedig bizonyítékot szolgáltat: megmondja a szabadalmat gyakorlatba vevő számára, hogyan valósítsa meg a találmányt. Nem bizonyít számukra hasznosságot, bár azok bizonyítékot kívánhatnak érvénytelenítési eljárás útján.”

A Szövetségi Fellebbezési Bíróság által vizsgált utolsó kérdés az volt, hogy az alsófokú bíróság tévedett-e, amikor megállapította, hogy az a tanulmány, amelyre a Pfizer támaszkodott, kinyilvánított hasznosságot (bár a szabadalmi leírás hivatkozott rá, de nem tartalmazta a teljes tanulmány eredményeit). Megerősítette Kelen bírónak azt a megállapítását, hogy egy feltalálótól nem lehet megkívánni, hogy a hasznosság bizonyítása érdekében kielégítsen vizsgálati szabványokat.

A Szövetségi Fellebbezési Bíróság döntése a szabadalmasok számára három szempontból is jelentős. Először: a bíróság elutasította azt az állítást, hogy egy szabadalmi dokumentumnak bizonyítania kell a hasznosságot. Másodszor: a bíróság elutasította azt az állítást, hogy egy szabadalomban ismertetni kell a legjobb megvalósítási módot; ez a követelmény csak gépekre vonatkozó szabadalmak esetén érvényes. Harmadszor: a döntés megerősíti, hogy a szabadalom érvénytelenségével kapcsolatos ügyekben elsősorban a törvényt kell alapul venni.

B) A Kanadai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal (Canadian Intellectual Property Office) 2010. május 19-én bejelentette, hogy „zöld”, vagyis környezetvédő szabadalmi bejelentések vizsgálatának meggyorsítását célzó program kifejlesztésén dolgozik, és tervezetét 2010 augusztusában publikálta a szakmai közönséggel való konzultáció céljából.

Jelezte, hogy a szabályok tervezett módosításai összhangban vannak a kormány prioritásaival az alábbi területeken:

- tudomány és technológia;
- a kis- és közepes méretű vállalkozások növekedésének támogatása;
- tiszta energiájú gazdaság kifejlesztése; és
- kormányzati lépések a globális felmelegedés ellen.

A hivatal jelezte továbbá, hogy a zöld technológiákra vonatkozó szabadalmi bejelentések vizsgálatának gyorsítása elő fogja mozdítani a környezetvédelmi technológiák kidolgozását és ezáltal a természetes környezet és a természeti erőforrások megőrzését.

A zöld technológiára vonatkozó szabadalmi bejelentések vizsgálatának meggyorsításához nem lesz szükség többlettilleték lerovására; elegendő lesz benyújtani egy nyilatkozatot, amelyben a bejelentő kinyilvánítja, hogy bejelentése „olyan technológiára vonatkozik, amely segíteni tud környezeti problémák megoldásában vagy enyhítésében, vagy a természeti környezet és erőforrások megőrzésében”. Az ilyen tárgyú bejelentések ügyében a Kanadai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal azt tervezi, hogy az érdemi elővizsgálati végzést a bejelentő gyorsított vizsgálatra vonatkozó kérelmétől számított vagy az előző hivatali végzésre adott válaszától számított két hónapon belül fogja kiadni. Ezek a javasolt időtartamok lényegesen rövidebbek, mint a rendes elővizsgálati eljárásban szokásosak, ahol nem ritkán három évnél hosszabb idő telik el a vizsgálati kérelem benyújtásától az első végzés kiadásáig.

A bejelentőnek a végzés keltétől számított három hónapon belül kell majd válaszolnia. Ha határidő-hosszabbítást kér, ez megszünteti a bejelentés gyorsított vizsgálatát.

Kína

A) A Kínai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal megegyezett az Európai Szabadalmi Hivattal, hogy a technika állásához tartozó kínai dokumentációt könnyebben hozzáférhetővé fogják tenni a világ fennmaradó része számára. Ezt önműködő gépi fordításokkal fogják elérni, amit külön erre a célra kifejlesztett kínai–angol és angol–kínai szótárak fognak elősegíteni.

B) 2010 októberében a külföldiek által benyújtott szabadalmi bejelentések száma meghaladta az 1 milliót. Ebből 865 000 vonatkozott találmányi szabadalmakra, 16 000 használati-minta-szabadalmakra és 121 000 mintaszabadalmakra.

A legtöbb külföldi bejelentés Japánból, az Amerikai Egyesült Államokból és Németországból érkezett.

A bejelentések száma 2005-ben csupán körülbelül 500 000 volt. Ez a szám 2010. január 1-jétől augusztus végéig 12,9%-kal nőtt.

2008-ban Kínában 887 törzset, míg 2009-ben 1120 törzset deponáltak szabadalmi bejelentés céljából; így Kína a világon az első a szabadalmazás céljából deponált biológiai anyagok száma tekintetében. Kínában két nemzetközileg elismert deponálóhely van: Wuhanban a China Center for Type Culture Collection (CCTCC) és Pekingben a China General Microbiological Culture Center (CGMCC).

Litvánia

Az Európai Bíróság (ECJ) döntést hozott egy gyógyászati termékre vonatkozó kiegészítő oltalmi tanúsítvány kapcsán a *Kirin Amgen Inc.* (Amgen) és a *Litván Szabadalmi Hivatal* közötti peres ügyben. Az ECJ-nek ez az első olyan szabadalmi ügye, amelyben egy litván bíróság kérelme alapján hozott döntést. Ugyanis a Litván Legfelsőbb Bíróság előzetes döntést

kért az 1768/92 számú uniós rendelet 7. és 19. szakaszának az értelmezéséről egy gyógyászati termékre vonatkozó kiegészítő oltalmi tanúsítvány engedélyezésével kapcsolatban.

A bíróság egy, az Amgen és a Litván Szabadalmi Hivatal között folyó perben kérte az ECJ állásfoglalását, mert a hivatal Amgen számára nem engedélyezett kiegészítő oltalmi tanúsítványt az Aranesp nevű gyógyszerre.

Az ügy előzménye, hogy az Amgennek van egy európai szabadalma az Aranesp-re. A megfelelő európai szabadalmi bejelentést 1994. augusztus 16-án nyújtotta be, és a megadott európai szabadalmat kiterjesztette Litvániára. 2001. június 8-án az 1309/93 számú EU-rendelet alapján a termékre közösségi forgalmazási engedélyt kapott, majd 2004. október 29-én a Litván Szabadalmi Hivatalnál kérelmet nyújtott be kiegészítő oltalmi tanúsítvány elnyerése iránt, és a kérelemmel együtt benyújtotta a közösségi forgalmazási engedélyt is. A bejelentést a hivatal elutasította, és e döntés ellen az Amgen két alsófokú litván bíróságnál is hiába nyújtott be fellebbezést.

Az Amgen azt állította, hogy a közösségi forgalmazási engedély alapján Litvániában jogosult volt kiegészítő oltalmi tanúsítvány elnyerésére, és hogy nem lépte túl a hat hónapos határidőt kérelmének benyújtásakor (amire az 1768/92-es rendelet 7. és 19. szakasza vonatkozik), mert a határidőt 2004. május 1-jétől (vagyis Litvániának az Európai Unióhoz való csatlakozási időpontjától) kezdve kell számítani.

A Litván Legfelsőbb Bíróság a következő kérdéseket intézte az ECJ-hez.

- A rendelet 19(2) szakaszában említett időpont, vagyis a csatlakozás dátuma felel meg annak az időpontnak, amelyen a rendelet Litvánia esetében hatályba lép?
- Igenlő válasz esetén mi a viszony a 7. szakasz és a 19. szakasz között, ha a hat hónapos időtartamot számítjuk, és melyik szakasz alkalmazandó?
- Egy terméknek az Európai Unióban való forgalmazási engedélye Litvánia csatlakozási időpontjától függetlenül lépett hatályba Litvániában?
- Igenlő esetben a termék forgalmazási engedélyének a hatálybalépése azonosnak tekinthető-e a rendelet 3(b) szakasza szerinti engedélyezéssel?

Az ECJ döntése szerint célszerű volt a kérdéseket együtt vizsgálni. Lényegileg a legfelsőbb bíróság által hozzá intézett kérdést arra vonatkozó kérdésnek lehet érteni, hogy a 7. szakasz megengedi-e egy érvényes alapszabadalom tulajdonosának egy termékkel kapcsolatban azt, hogy Litvániának az Európai Unióhoz való csatlakozásától számított hat hónapon belül kiegészítő oltalmi tanúsítványt kérjen, ha a terméknek gyógyászati terméként való forgalmazásához a közösségi engedélyt – de nem egy litvániai nemzeti forgalmazási engedélyt – ezen időpont előtt több mint hat hónappal kapta?

Az ECJ megerősítette, hogy a 2004. május 1. előtt kiadott közösségi forgalmazási engedélyek birtokosai esetén a kiegészítő oltalmi tanúsítvány kérelmezésének határidejét Litvániában attól az időponttól kell számítani, amikor a közösségi forgalmazási engedélyt megadták, nem pedig attól az időponttól, amikor a vonatkozó litvániai forgalmazási engedély hatályba lépett. Döntésének indokolásaként az ECJ megállapította, hogy az esetjog szerint

a csatlakozási okmányokban lefektetett könnyítéseket szigorúan kell értelmezni. A rendelet célkitűzése – vagyis az, hogy az Európai Unió egész területén egyenlő oltalmat biztosítsanak gyógyászati termékekre – nem gátolhatja olyan átmeneti rendelkezések alkalmazását, amelyek a csatlakozási tárgyalásokból származnak, és bizonyos tagországokban megakadályozhatnak egy kérelmet bizonyos gyógyászati termékekre vonatkozó kiegészítő oltalom iránt. Ezt az álláspontot, amely – még ha időlegesen is – gátolhatja a rendelet célját és a belső piac működését, igazolják egészségpolitikai vonatkozású törvényes célok, amelyek egy tagállam egészségügyi rendszerének pénzügyi stabilitását is befolyásolhatják.

Az ECJ hangsúlyozta, hogy a rendelet 19(a) szakasza csupán egy része az átmeneti rendelkezéseknek, és csak olyan új tagállamokra vonatkozik, amelyek 2004. május 1-jén csatlakoztak az Európai Unióhoz, míg a 19. szakasz azokra az államokra vonatkozik, amelyek a rendelet hatálybalépésének időpontjában tagok voltak, vagy az 1995. január 1-jei kiterjesztés alatt csatlakoztak. Az ECJ arra is rámutatott, hogy a 19(a)(e) szakasz rendelkezése csak nemzeti forgalmazási engedély tulajdonosaira vonatkozik, és hogy a 2004. május 1-je előtt kiadott közösségi forgalmazási engedélyek tulajdonosai nem hivatkozhatnak rá. A döntés azt is hangsúlyozza, hogy egy gyógyászati termékre adott forgalmazási engedélyt nem szabad egy új tagállamban való hatálybalépésével egyenlőnek tekinteni.

Az ECJ tehát szigorú alapállást foglalt el a kiegészítő oltalmi tanúsítványoknak egy új tagállamban való kiadásával kapcsolatban. Az ügy az Európai Unióhoz való csatlakozás lehetséges következményeit szemlélteti a gyógyászati termékek szabadalmi oltalma terén.

Malajzia

A Malajziai Szellemijajdon-védelmi Bíróság a *Lockheed Martin Corporation* (Lockheed) *v. Raytheon Company* (Raytheon)-ügyben úgy döntött, hogy a védjegyek nagymértékben területi vonatkozásúak.

Az ügy előzménye, hogy a Lockheed kérte a Malajziai Védjegy hivataltól a Raytheonnak a 13. áruosztályban lézerirányítású bombakészletekre lajstromoztatott PAVEWAY védjegye törlését. Kérelmét a Lockheed arra alapozta, hogy a Raytheon védjegye az árukra nézve deszkriptív és nem disztinktív, mert az USA-ban az összes ilyen készletet „paveways” névvel hozzák forgalomba.

A bíróság arra hivatkozva, hogy a malajziai törvények területi jellegűek, meghagyta a Raytheon védjegyét, miután bizonyítást nyert, hogy a védjegy Malajziában nem vált generikussá, és hogy a Lockheed nem árusított semmilyen terméket PAVEWAY védjeggyel, míg a Raytheon 1983 óta látta el a malajziai kormányt ilyen készletekkel, eltekintve attól, hogy a PAVEWAY védjegyet nemzetközileg is széles körben használta és hirdette.

Montenegró

Montenegró védjegy törvénye 2010. július 1-jén lépett hatályba. Megszövegezésénél a TRIPS-megállapodást és az Európai Unió vonatkozó rendelkezéseit vették alapul.

Az új törvény eltörölte a relatív lajstromozásgátló okokra kiterjedő érdemi vizsgálatot, és bevezette a felszólalási eljárást.

A védjegybejelentéseket csak abszolút lajstromozásgátló okokra vizsgálják, és az előírt követelményeket kielégítő bejelentéseket publikálják a hivatal hivatalos lapjában. A publikálástól számított három hónapon belül lehet felszólalni. A bejelentések elutasítása ellen az illetékes bíróságoknál lehet fellebbezést benyújtani.

Németország

A) A Német Szabadalmi és Védjegy hivatal elnöke 2010. március 12-én a szabadalomengedélyezés gyorsítására vonatkozó (PPH) kísérleti megállapodást kötött a Dél-koreai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal elnökével. E megállapodás alapján az a bejelentő, akinek a találmányát mindkét országban benyújtották szabadalmazásra, az egyik országban engedélyezhetőnek ítélt legalább egy igénypont alapján kérheti a másik országban bejelentésének gyorsított vizsgálatát.

A megállapodás 2010. július 1-jén lépett hatályba két éves időtartamra, de lehetőség van lejárata utáni megújítására.

B) A Német Legfelsőbb Bíróság (Oberster Bundesgerichtshof) 2010. április 15-i döntése abban a kérdésben foglal állást, hogy egy szakember egyesítene-e ugyanannak a műszaki területnek két különböző ágából származó tanításokat.

A vizsgált ügyben egy európai szabadalom német részét a feltalálói tevékenység állítólagos hiányára hivatkozva megtámadták egy engedélyezés utáni megsemmisítési eljárásban. A megtámadott főigénypont egy vonalkapcsoló hálózat első kapcsolójáról a második kapcsolóra való adatátviteli módszerére vonatkozott vagy vonalkapcsolással, vagy pedig csomagkapcsolással.

A megtámadott szabadalom szerint a telekommunikáció műszaki területén két összekötő- vagy kapcsolóelv volt ismert. Az első az úgynevezett vonalkapcsolás vagy áramkörkapcsolás, amelyet általában a kereskedelmi telekommunikációs hálózathoz vagy a digitális ISDN-hálózatokhoz tartozó telekommunikációs készülékekkel végeznek. Ezzel szemben a csomagalapú kapcsolás esetén az adatátvitelt különálló csomagokon keresztül végzik, amelyeket különböző állomásokon át továbbítanak. Ezt a továbbítást gyakorlatilag az internetprotokollon és az internethálózaton keresztül végzik. A szóban forgó esetben a Német Legfelsőbb Bíróság az 1. igénypontot újnak, de egy átlagos tudású szakember számára kézenfekvőnek tekintette egy, a technika állásához tartozó, csomagkapcsolásra vonatkozó

dokumentum és az adott területen járatos szakember átlagos tudásának a kombinálása alapján, ahol az adott terület a vonalkapcsolás, illetve az áramkörkapcsolás.

A szabadalmas azzal érvelt, hogy egy szakember nem kombinálná ezt az általános műszaki tudást a technika állásához tartozó említett dokumentum tanításával, mert az utóbbi csomagkapcsolásra vonatkozik, míg az itteni szakember csak a vonalkapcsolás területén tekinthető gyakorlottnak.

A bíróság nem fogadta el a szabadalmas véleményét. Az elsőbbség időpontjában ugyanis szerinte mindkét terület szakemberei elegendő ösztönzéssel rendelkeztek ahhoz, hogy a műszaki problémák megoldását kutassák a vonatkozó másik területen is, különösen az internettelefónia alkalmazásai esetén, amelyek mindkét területhez kapcsolódnak. Így egy szakember ugyanazon műszaki terület két különálló műszaki ágának a megoldásait kombinálhatja, ha az elsőbbség időpontjában már ismertek voltak olyan készülékek vagy módszerek, amelyek átlélik a két terület közötti határvonalat, és a műszaki probléma mindkét területen hasonló formában jelentkezik.

A Német Legfelsőbb Bíróság tehát megerősítette azt a megalapozott gyakorlatot, hogy két műszaki terület tanításai kombinálhatók, ha a vonatkozó szakember ismeri a két terület határát keresztező készülékeket vagy módszereket, és ha a megoldandó műszaki probléma mindkét területre vonatkozik.

C) A Német Legfelsőbb Bíróság egy 2010. április 22-i döntésében megerősítette, hogy műszaki és nem műszaki jellemzők kombinációjának szabadalmazhatósága csupán attól függ, hogy a találmány új-e és feltalálói tevékenységen alapszik-e. Ennek megfelelően egy adatfeldolgozó rendszer műszaki jellegűnek tekinthető, mert műszaki tevékenységre vonatkozik.

E döntésével a bíróság jelentős akadályokat távolít el a szabadalmazhatóság útjából, ki-mondva, hogy alapvetően azt kell megfontolni: az alkalmazott műszaki eszközök újak-e, feltalálói tevékenységen alapulnak-e, és kellően ki vannak-e nyilvánítva az igénypontokban, függetlenül attól, hogy az utasításokat egy számítógépprogrammal valósítják meg, ha a kívánt eredményhez vezetnek.

A Német Legfelsőbb Bíróság döntése összhangban van az Európai Szabadalmi Hivatal gyakorlatával.

D) A Német Legfelsőbb Bíróság 2010. május 6-án olyan bitorlási ügyben hozott döntést, ahol a szabadalom oltalmi körét egy párhuzamos megsemmisítési ügyben korlátozták.

A felperes európai szabadalma elektrohidraulikus gépösszeállításra vonatkozott. A szabadalmas bitorlásért beperelte az alperest. Az elsőfokú kerületi bíróság azonban nem állapított meg bitorlást. Nem sokkal ezt követően a Szövetségi Szabadalmi Bíróság (Bundespatentgericht) döntést hozott egy párhuzamos érvénytelenségi eljárásban, amelyet a bitorlási per alperese indított a per tárgyát képező szabadalom ellen. (Németországban a bitorlással vádolt fél nem nyújthat be ellenkeresetet a bitorlási pert tárgyaló bíróságnál

a szabadalom érvénytelenségére hivatkozva; a szabadalom érvényességét különálló érvénytelenségi perben döntenek el. A bitorlással vádolt alperes azonban kérheti a bitorlási per felfüggesztését a párhuzamosan függő érvénytelenségi eljárásra hivatkozva.) A Szövetségi Szabadalmi Bíróság a per tárgyát képező szabadalmat részben megsemmisítette, ezért a szabadalmat csak korlátozott oltalmi körrel engedélyezte.

Így a bitorlási perben a felperes csak korlátozott oltalmi körű igénypontjára támaszkodhatott, amikor a kerületi bíróság döntése ellen a Szövetségi Szabadalmi Bírósághoz nyújtott be fellebbezést. Az megerősítette ugyan az alsófokú bíróság bitorlást elutasító döntését, azonban engedélyt adott arra, hogy a felperes a Német Legfelsőbb Bíróságnál további jogi fellebbezést nyújtson be.

A Német Legfelsőbb Bíróság nem értett egyet a Szövetségi Szabadalmi Bíróság igénypont-elemzésével, megváltoztatta a másodfokú döntést, és az ügyet visszautalta a Szövetségi Szabadalmi Bírósághoz, minthogy még nem minden lényeges kérdést döntöttek el, és a Német Legfelsőbb Bíróságnak csupán a jogi felülvizsgálat a feladata, de nem feladata egy bitorlási perben ténymegállapításokat tenni.

Érdekes azonban, amit a Német Legfelsőbb Bíróság megállapított azzal kapcsolatban, hogy a bitorlási perben a felperes a korlátozott igénypontváltozatra támaszkodott. Minthogy Németországban a bitorlási per és az érvénytelenségi eljárás el van különítve egymástól, a bitorlási per felperesének stratégiai döntést kell hoznia, ha nem biztos abban, hogy szabadalmának engedélyezett igényponját az érvénytelenségi eljárásban teljes terjedelmében érvényesnek fogják találni, és így valószínű, hogy a bitorlási eljárást fel fogják függeszteni. Ezért a felperes úgy dönthet, hogy korlátozott oltalmi körű módosított igénypontokat érvényesít a bitorlási eljárásban. Ez a helyzet bekövetkezhet – miként a jelen esetben is – a párhuzamos érvénytelenítési eljárás elsőfokú, a részleges érvénytelenséget kimondó döntése után is.

E) Németországban egy szabadalomértékelési szabványon dolgoznak, amely a DIN 77100-as számot kapta. A szabvány tervezetét 2010 novemberében tárgyalták meg, és 2011 februárjában tervezik publikálni, hogy megjegyzéseket kapjanak hozzá.

Norvégia

2010. július 1-jétől kezdve a külföldi bejelentőknek nincs szükségük norvég képviselőre, mert törölték a szabadalmi törvénynek, a védjegy törvénynek és a mintatörvénynek a kötelező képviselőre vonatkozó előírását. A módosított törvény a bejelentő vagy a jogtulajdonos levelezési címének a megadását írja elő. Ha a bejelentőt vagy a jogtulajdonost egy norvég személy vagy cég képviseli, a képviselő címét kell megadni.

A Norvég Iparjogvédelmi Hivatal minden közleményt rendes postával továbbítja a megfelelő címre. Ha a közlemény postai kézbesítése a levelezési cím hibája miatt nem történik meg, a kitűzött határidő továbbra is megmarad, azonban a közlést a hivatali közlőnyben nyilvánosságra hozzák.

A Norvég Iparjogvédelmi Hivatal hivatalos nyelve a norvég, ezért a teljes elővizsgálati eljárást norvég nyelven folytatják le. Lehetőség van azonban arra, hogy a válaszokat a hivatal számára svéd vagy dán nyelven nyújtsák be, de az ilyenkor jogosult hiteles fordítást kérni.

Egy szabadalmi bejelentést (elsőbbség igénylésével vagy anélkül, de nem egy nemzeti szakaszba lépett PCT-bejelentést) be lehet nyújtani a Norvég Iparjogvédelmi Hivatalnál bármilyen nyelven. Ha a bejelentést svéd, dán vagy angol nyelven nyújtják be, azt az elsőbbség napjától számított 16 hónapon belül le kell fordítani norvég nyelvre. A norvégtól, svédétől, dánától vagy angoltól eltérő nyelven benyújtott szabadalmi bejelentés esetén a norvég fordítást a bejelentés napjától számított három hónapon belül kell benyújtani. A 16 hónapos, illetve a három hónapos határidő nem hosszabbítható meg.

Egy nemzeti szakaszba lépett PCT-bejelentés norvég fordítását a nemzeti szakasz megindítására előírt 31 hónapos határidőtől számított két hónapon belül kell benyújtani.

Olaszország

A) Az Európai Szabadalmi Hivatal által közzétett évi statisztikai jelentésből kitűnik, hogy az olasz bejelentők 2009-ben 3881 európai szabadalmi bejelentést nyújtottak be, aminek révén Olaszország világviszonylatban kilencedik az ilyen bejelentéseket benyújtó államok között.

Ezzel kapcsolatban olasz szakemberek rámutatnak, hogy – ellentétben azzal az öt európai állammal (Németország, Franciaország, Svájc, Egyesült Királyság és Hollandia), amely az európai bejelentések sorrendjében megelőzi az országot – Olaszországban jellemző a kis- és közepes méretű vállalatok nagy száma, és hiányoznak azok a nagyvállalatok, amelyek önmagukban évente százával nyújtanak be európai bejelentéseket.

Az is figyelembe veendő, hogy a most lezáruló évtizedben az Olaszországból benyújtott európai bejelentések számának növekedése 17% volt, ami magasabb, mint az Amerikai Egyesült Államok, illetve a Japán által benyújtott európai bejelentések 14%-os növekedése, bár ez a két állam az első, illetve a harmadik az európai bejelentések benyújtása terén.

Az olasz gazdaság szabadalmak iránti növekvő érdeklődését alátámasztja az iparjogvédelem területének újabb fejlődése, ami részben a 2005-ös új iparjogvédelmi törvényre, valamint annak 2010 márciusában hatályba lépett végrehajtási utasítására vezethető vissza.

B) Olaszországban két új törvényt hoztak a termékek földrajzi eredetének kérdésében: az egyik az eredetmegjelölésekre, a másik a „Made in Italy” kifejezés használatára vonatkozik. Az első törvény az ipari tulajdonra vonatkozó törvénykönyv felülvizsgálatának részeként 2010. szeptember 2-án, míg a második törvény 2010. október 1-jén lépett hatályba.

A nemzeti megjelölések kérdéskörét Olaszországban több éven keresztül vitatták. Ez nyilvánvaló és komoly problémákat vet fel olyan termékekkel kapcsolatban, amelyek helyi minőségét olyan megjelölésekkel kívánják hangsúlyozni, amelyek jelzik eredetüket. Az ilyen helyi minőségek azonban egyre fokozottabb mértékben igényelnek olyan védelmet, amely túlnyúlik a termék eredeti országának határain az exportpiacokra is.

Az eredetmegjelölések erősen különböznek ilyen vonatkozásban a védjegyektől és a szabadalmaktól. A fejlett országokban a helyzet a védjegyek és a szabadalmak vonalán lényegében azonos. Az olyan országok – így Olaszország – érdekei azonban, ahol erős hagyománya van annak, hogy minőségi helyi termékeket állítanak elő, ütköznek olyan országok gazdasági érdekeivel, ahol nincsenek ilyen hagyományok. Olaszországban ez az agrártermékekkel kapcsolatos, de számos egyéb gyártott áru, így textíliák és cipők vonatkozásában is hasonló a helyzet.

Ezek az ütköző érdekek magyarázzák, de nem igazolják a földrajzi árujelzők minimális oltalmát a Szellemitulajdon-jogok Kereskedelmi Vonatkozású Szempontjainak Egyezménye (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) által. Ennek 22. szakasza csupán olyan vonatkozásban nyújt oltalmat, hogy védi a vásárlóközönséget a félrevezetéstől.

A törvénykönyv módosításait egy, a Gazdasági Fejlesztés Minisztériuma által kijelölt bizottság készítette. A törvénykönyv 30. szakasza kimondottan védi a legtöbb földrajzi árujelzőt az olyan jogosulatlan használatl szemben, amely „lehetővé teszi a védett név hírnevének indokolatlan kihasználását”. Ez közelebb viszi az eredetmegjelölések körét az egyéb megkülönböztető jelek, különösen a védjegyek köréhez, amelyek védve vannak a kereskedelmi élőködés minden formája ellen.

A mezőgazdasági élelmiszerek eredetének megjelölésére vonatkozó fő jogszabály a 92/2081 számú uniós rendelet, amely védi az eredetmegjelöléseket és a földrajzi árujelzőket. A borokat és a szeszes italokat a 2007/1234 és a 2008/110 számú uniós rendelet védi. Az olasz jogszabályváltozás kiterjeszti az oltalmat az összes eredetmegjelölésre. Az eredetmegjelöléseket és a földrajzi árujelzőket elsősorban az olyan gyakorlat ellen védik, amely alkalmas a közönség félrevezetésére, továbbá olyan termékek használata ellen, amelyek nem a kérdéses területről származnak, még ha megjelölik is a terméken a valódi származási helyet.

Az olasz megközelítés abban, hogy nem csupán az élelmiszerekre, hanem az összes eredetmegjelölésre kiterjeszti az oltalmat, bizonyos szempontból hasonlít a híres védjegyek által biztosított oltalom szerinti megközelítéshez. A két terület az oltalom szintje terén közelít egymáshoz.

A „Made in Italy” kifejezésre vonatkozó új szabályt sokan bírálták mint olyan kísérletet, amelynek célja, hogy egy eredetmegjelölést a decentralizálás és a termelés integrálásának nemzetközi szinten való meggátolására használjanak.

Az erősebb oltalom kérdése a 2007. évi pénzügyi törvény jóváhagyásával került előtérbe, amely módosította a 2004. évi pénzügyi törvényt, és a bűnügyi törvénykönyv 517. szakasza alapján kiterjesztette a büntetéseket „kereskedelmi célú importra és exportra vagy hamis vagy megtévesztő eredetjelzésű áruk eladására”. A 2007. évi pénzügyi törvény megállapítja, hogy a hamis megjelölés magában foglalja a „Made in Italy” megjelölés feltüntetését olyan termékeken és munkákon, amelyek az uniós eredetszabályok szerint nem Olaszországból

származnak. A „megtévesztő megjelölés” olyan jelek, ábrák vagy bármi egyéb használatát foglalja magában, amely azt okozhatja, hogy egy fogyasztó egy termékről olasz eredetet feltételezhet, még ha a külföldi származás fel van is tüntetve.

A törvényhozás tehát arra törekedett, hogy tágan értelmezze a védjegyek és egyéb megkülönböztető jelek jogtalan használatának tiltását. 2009-ben olyan törvényt hoztak, amely sokkal szélesebb körű tilalmat tartalmazott olasz védjegyek használata ellen olyan árukon, amelyek nem Olaszországból származnak: a 99/2009 számú törvény 17. szakasza ugyanis megtiltja olasz cégek védjegyeinek az alkalmazását külföldön gyártott árukon, hacsak fel nem tüntetik az áruk valódi földrajzi eredetét „világos szavakkal vagy egyéb kielégítő módon annak érdekében, hogy elkerüljék a megtévesztést az áru valódi külföldi származása tekintetében”.

Különböző üzleti körök és szakértők erős kritikája miatt a törvénynek ezt a szakaszát eltörölték egy rendelettel, amely 2009. november 9-én lépett hatályba, és a büntetőjogi szankciók helyett 10 000 és 250 000 EUR közötti adminisztratív pénzbüntetést helyezett kilátásba, emellett továbbra is lehetővé tette az áruk elkobzását. Ez a rendelet nem használja már az „olasz védjegyek” kifejezést, és tiltja a védjegyek használatát olyan módon, hogy a fogyasztó az áru olasz eredetére következtethessen, hacsak fel nem tüntetik a valódi eredetet.

A 2010. április 8-án hatályba lépett 55/2010 számú törvény kevésbé előnyös megoldást hozott, mert kimondja, hogy az összes textil-, cipő- és bőrterméket, amelyet Olaszországban árusítanak, ideértve a közbenső termékeket is, el kell látni „világos, tömör és konkrét tájékoztatással arról, hogy a gyártási eljárás összhangban áll a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (International Labour Organization) előírásaival, garantálja azok betartását, ... és megfelel mind az uniós szabályoknak, mind a környezetvédelemre vonatkozó nemzetközi egyezményeknek”. Az olyan árukat, amelyek egynél több országban készültek, abból az országból származónak kell tekinteni, ahol az utolsó lényeges átalakítás történt. A „Made in Italy” jelzést csak a fenti előírások betartása és érvényessége esetén lehet használni. Az olyan árukon, amelyek nem láthatók el ilyen jelzéssel, fel kell tüntetni a származási országot.

E törvény megsértése esetén az új, 55/2010 számú törvény a lefoglaláson kívül pénzügyi adminisztratív szankciókról is rendelkezik, amelyek 10 000-től 50 000 EUR-ig terjednek. Komolyabb esetekben a szankciók kétharmaddal megnövelhetők. Ha a törvényt ismételten megsértik, a sértő cég tevékenysége egy évre felfüggeszthető. Emellett ismétlődés esetén egytől három évig terjedő börtönbüntetés is kiszabható, amely háromtól hét évig terjedő időre hosszabbítható, ha a jogsértést bűnügyi szervezet hajtja végre.

Omán

Ománban 2010. október 1-jén hatályba lépett a 2008. évi ipariminta-törvény végrehajtási utasítása. Ennek megfelelően ettől az időponttól kezdve ipariminta-bejelentéseket is lehet nyújtani.

Oroszország

A) Az Orosz Szellemitulajdon-védelmi Hivatal (Rospatent) megállapodást írt alá az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatalával (USPTO), amelynek értelmében a Rospatent nemzetközi kutatási hatóságként és nemzetközi elővizsgálati hatóságként vállal szerepet az USPTO-nál benyújtott nemzetközi (PCT-) bejelentésekkel kapcsolatban.

B) Oroszországban a szellemitulajdon-jogok bitorlásával kapcsolatos viták intézésére jelenleg döntőbíróóságok illetékesek. Ezért a Felső Döntőbíróóság törvénytervezetet dolgozott ki egy szabadalmi bíróság felállításáról.

Az új bíróságtól szakmai körökben a jogsértések, különösen a hamis áruk forgalmazásának csökkenését remélik.

Örményország

Örményországban 2010. július 1-jén új védjegy törvény és az eredetmegjelölések oltalmára vonatkozó új törvény lépett hatályba.

Az új védjegy törvény oltalmat biztosít mind a hagyományos, mind a nem hagyományos védjegyek számára, vagyis a grafikusán ábrázolható védjegyekre, valamint a hologramokra és a színek kombinációira is.

A védjegybejelentések elutasításának oka lehet, ha az oltalmazni kívánt védjegy hasonlít az Örményországban már lajstromozott védjegyekhez vagy azokkal azonos, és ugyancsak elutasítási ok, ha a bejelentést rosszhiszeműen nyújtják be.

Az összes védjegybejelentést publikálják a szabadalmi hivatal hivatalos lapjában, és harmadik felek a publikálás napjától számított két hónapon belül szólhatnak fel.

Egy védjegyátruházást vagy egy használati engedélyt a hivatali lajstromozás napjától tekintenek hatályosnak.

Peru

A) Peruban 2010. augusztus 20-án az évdíjfizetésre vonatkozó új rendelkezés lépett hatályba, amely előírja, hogy ettől az időponttól kezdve a szabadalmi bejelentés benyújtásának első és további évfordulóin évdíjat kell fizetni. Ez a rendelkezés egyaránt vonatkozik az új és a függő bejelentésekre, valamint a lajstromozott szabadalmakra.

B) A Perui Védjegy hivatal elutasította a CHAMPAGNE védjegybejelentést a 43. áruosztályban, mert ez a szó Peruban borokra és szeszes italokra földrajzi árujelzőként már védve van.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete

A) Francis Gurry, a Szellemi Tulajdon Világszervezete Hivatalának (WIPO) vezérigazgatója beszédet mondott az AIPPI 2010 októberében tartott világkongresszusának megnyitó ülésén.

Többek között rámutatott, hogy soha nem volt annyi megoldandó nemzetközi kérdés, mint most, de soha nem is tapasztaltak ilyen sok nehézséget nemzetközi egyezmények létrehozásánál. Jelentős előrehaladásként említette, hogy a szabadalmi bejelentések feldolgozási terhével kapcsolatban egyre növekszik az egyetértés abban, hogy a megoldást a Szabadalmi Együtműködési Szerződés (PCT) nyújthatja, különösen, ha azt összekapcsolják a szabadalomengedélyezés gyorsításával (Patent Prosecution Highway, PPH).

Gurry elismerését fejezte ki az AIPPI által tárgyalt szellemi tulajdon-jogi kérdésekre vonatkozó jelentések magas színvonalával kapcsolatban, és rámutatott, hogy számos AIPPI-jelentést eredményesen tudnak felhasználni a WIPO munkájában, majd megjegyezte, hogy nemzetközi szinten a szabadalmak területén a leglassúbb az előrehaladás, ezért nagy jelentőséget tulajdonít a Szabadalmi Állandó Bizottság munkájának.

B) A Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) egy IPC Green Inventory-nak (IPCGI) nevezett új online eszközt tett hozzáférhetővé annak érdekében, hogy megkönnyítse a környezetvédelmi tárgyú szabadalmakra vonatkozó információk megtalálását.

A környezetvédelem számos műszaki tudományágra kiterjed, és az új eszköz célja, hogy egy helyen gyűjtsön össze minden ilyen vonatkozású információt. A WIPO szerint ez az eszköz meg fogja könnyíteni mind a létező, mind a születendő zöld technológiák azonosítását, és elő fogja segíteni vállalatok és kutatók számára, hogy partnereket találjanak. A WIPO azt is reméli, hogy ez az eszköz abban is segíteni fog, hogy a kutatási és fejlesztési erőforrásokat ne használják fel már létező zöld technológiák kifejlesztésére.

Az IPCGI az Egyesült Nemzetek Klímaváltozási Keretegyezményében felsorolt feltételeken alapszik, és mintegy 200 műszaki területet ölel fel, amelyeket a környezetvédelmi technológia szempontjából fontosnak minősítenek. Az eszköz kapcsolódik a WIPO Patentscope szolgáltatásához is, amely a Szabadalmi Együtműködési Szerződés keretén belül benyújtott valamennyi nemzetközi bejelentésre vonatkozó adatokat tartalmazza.

Szíria

Szíria Szellemitulajdon-védelmi Hivatala a Felső Törvényhozási Tanács 2010. október 1-jén kelt határozata alapján 2010. október 3-án bejelentette, hogy védjegyügyekben 2010. január 1-jére visszamenőleges hatállyal szíriai konzul által hitelesített meghatalmazást kell benyújtani.

A meghatalmazás hat hónapon belül nyújtható be, de pótdíj fizetése ellenében lehetőség van késedelmes benyújtásra.

Tajvan

A) A Tajvani Szellemitulajdon-védelmi Hivatal elnöke 2010. november 10-én bejelentette, hogy tajvani bejelentők 2010. november 22-től kezdve igénybe vehetik a Kínában először benyújtott szabadalmi, védjegy- és növényfajta-bejelentések 2010. szeptember 12-i vagy annál későbbi elsőbbségét.

Az elsőbbség igénylésének ez a lehetősége fordítva, vagyis kínai bejelentőkre nézve is fennáll.

B) A hivatal 2010. június 10-én és 18-án nyilvános meghallgatást tartott a szabadalmak érdemi elővizsgálati irányelveiről annak érdekében, hogy az irányelvek 1. szakaszával kapcsolatban tervezett változtatásokhoz javaslatokat és véleményeket lehessen nyilvánítani.

Az irányelvek 1. szakasza a szabadalmi bejelentések formai vizsgálatával, így többek között annak megállapításával foglalkozik, hogy a benyújtott szabadalmi bejelentés tartalma és alakiséga kielégíti-e a szabadalmi törvényben és annak végrehajtási utasításában foglalt követelményeket. A jelenleg hatályos irányelvek 2005. május 20-án léptek hatályba, és utoljára 2006. szeptember 25-én módosították azokat.

Az várható, hogy a kapott javaslatok és vélemények figyelembevételével módosított új irányelvek 2011 első negyedében fognak hatályba lépni.

Uganda

Ugandában 2010. szeptember 3-tól kezdve szolgáltatási védjegyek is lajstromozhatók.

Védjegyek értéke

A védjegyek értéke terén továbbra is a COCA-COLA vezet 70 milliárd fölötti értékkel. Az APPLE, a GOOGLE és a BLACKBERRY védjegy értéke 37%-kal, 36%-kal, illetve 32%-kal emelkedett, míg a HARLEY DAVIDSONÉ 24%-kal és a TOYOTÁÉ 16%-kal csökkent.

Az első tíz védjegy értékét az alábbi táblázatban mutatjuk be.

Rangsor	Védjegy	A védjegy értéke (millió USD)
1.	COCA-COLA	70 452
2.	IBM	64 727
3.	MICROSOFT	60 895
4.	GOOGLE	43 557
5.	GE	42 808
6.	MCDONALD'S	33 578
7.	INTEL	32 015
8.	NOKIA	29 495
9.	DISNEY	28 731
10.	HEWLETT-PACKARD	26 867